

LIETUVA

LITHUANIAN DAILY

Kopija 2 c.

Published and distributed under permit (No. 582) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois.
By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Copy 2c

Metai Sav. XXVI
Dien. II

CHICAGO, ILL., SEREDA, VASARIS (February) 5, 1919

No. 30

Bolševikai laimejo šiauriose.

Streikas Londone Plėtojasi.

Bolševikai Paėmė Vilkmergę.

Reikalauja Sugražinimo Kolonijų.

BOLŠEVIKAI LAIMEJO ŠIAURIOSE.

Archangelskas, vasario 3 d. — Rusų kareiviai, kurie veikia sykiu su Amerikos kareiviais Pinegos fronte, pasitraukė atgal keletą viorštų vakar po pietų, kaip jie nepasekmingai bandė padaryti ataką ant bolševikų, laike kurios jie susitiko su daug skaitlingesne bolševikų kariuomene.

Artilerijos ir patrolių veikimas tęsiasi visuose sektoruose fronte.

An rikos aeroplanas vakar bombardavo bolševikų pozicijas ant Vaga upės.

AFICIERAI PRIVERČIAM MI TARNAUTI.

Žinios į talkininkų "intelligence" departamentą nušviečia nekurius metodus, kuriais bolševikai galėjo suorganizuoti tokią armiją, su pagalba kurios jie galėjo padaryti stiprią kompaniją šiaurinėje Rusijoje.

Principas tų metodų, su lyg aplaipyty informaciją iš vidaus, randasi tame, kad bolševikai priverčia generolus ir oficerius senos Rusų armijos tarnauti bolševikų armijoje, laikydami jų šeimynas atsakomybėje už oficerių elgesį. Buvo atsitikimų, kad oficerių šeimynos buvo suareštuojamos, su moterimis taip blogai yra elgiamasi, kaip ir vyrais.

Padėjimas buvusių Rusijos oficerių sovietų armijos eilėse yra labai kėblus. Jie užima vietas vadovaujančių oficerių ir jiems užsitikima visuose techniškuose dalykuose, bet iš atžvilgio į visą kitą jie randasi nuolatiniame neužsitikėjime ir yra kontroliuojami bolševikų komisijonieriais, kurie visados randasi prie armijos ir taipgi kontroliuoja išpildymą kariškų prisakymų ir operacijas.

Leon Trotsky, bolševikų karės ir laivyno ministeris, išleido prisakymą, kad šeimynos oficerių, kurie pereis talkininkų pusėn, bus laikomos atsakomybėje ir nekuriose atsitikimuose bus nužudytos.

Tarp militariškų ekspertų, kurie buvo priversti tarnauti bolševikams, randasi

geriausi žinovai lanko inžinierystės ir kanuolių, kuriuos tik galima rasti centrališkaj Rusijoje.

GENERALIŠKA MOBILIZACIJA.

Generališka mobilizacija kareivių visuose distriktuose yra smarkiai vedama ir visi bandymai išvengti tarysytę yra skaudžiai baudžiami.

Petrograde ir Maskvoje yra įrengtos speciališkos mokyklos, kurios prigelbsti lavinti bolševikų armiją; šiose mokyklose yra lavinamos ypotos, kurios priklauso prie bolševikų partijos.

Abelnai armija stiprėja ir, nors nauji kareiviai yra toli nuo buvimo ištikimais, vienok jie dar progresą dēlei žiaurių metodų, kuriais likosi įvestos, sudaro svarbiausią tvirtumą bolševikų spēkos.

Nurodoma, kad tokį aiškų militarišką stiprėjimą bolševikų daugumas ypatų skaito, kad bolševikų idėjos gauna pritarimą miniose, bet tas jokių būdu nėra teisingas. Dauguma gyventojų yra anti-bolševikai, bet bijosi išreikšti savo nuomonę.

Visas tvirtumas bolševikų, yra tvirtinama, guli ant jų institucijos raudonojo teroro.

STREIKAS LONDONE PLETOJASI.

Londonas, Vasario 4 d. — Suvienytos draugystės garvežių inžinierių pranešė Londono apilinkės geležinkeliams, kad jos išsaus savo narius ant streiko, jeigu jų reikalavimas nebus išpildytas. Jų reikalavimai yra tokie patis, kaip elektrinių traukinių darbininkų.

Sekretorius pasakė, kad jeigu reikalavimas nebus išpildytas, tai garo traukinių inžinierai ir pečkuriai ant geležinkelių Londono arejoje bus išsausti ir jeigu bus reikalinga tai viešiemis nariams draugystės, skaičiuje 43,000 po visą šalį bus prisakyta sustabdyti darbą.

Bolševikiški vadai agituoja už generališką geležinkelių streiką ant nedėlios.

Apgrinkluoti kareiviai, "tanks" ir apgrinkluoti automo-

Kandidatai į sportus.

bilai likosi pasiūsti į Glasgow ir Belfast, kad sustiprinti ten esančius kareivius.

BOLŠEVIKAI PAEME VILKMERGĘ.

Kopenhagas, vasario 4 d. — Žinios iš Vilniaus praneša, kad žengdami nuo Dvinsko bolševikai paėmė Vilkmergę (Vilkmergę), ke turiosdešimts penkiose myliose į šiaur-vakarų nuo Vilniaus, sostinės Lietuvos.

REIKALAUJA SUGRAŽINIMO KOLONIJŲ.

Basel, Šveicarija, Vasario 3 d. — Žinios aplaipyty iš Vokietijos sostinės praneša, kad Mathias Erzberger, vienas iš Vokietijos taikos sutarties komisionierių, kalbėdamas prieš kolonijų draugystę Berline šįdien, protestavo prieš atėmimą kolonijų iš Vokietijos. Kaip pranešama, jis buk tai pasakęs sekančiai:

"Jeigu mes daugiau neturime kareivių ir ginklų, mes turime mūsų teisės. Talkininkai priėmė p-no Wilsono keturioliką punktų kaip ir Vokietija. P-nas Wilsonas reikalauja plačios ir bešaliskos reguliacijos visuose kolonijų klausimuose, bet talkininkai stengiasi uždėti norą stipresnių tautų, be jokio atsižiuėjimo į Vokietijos teises.

Atėminas iš Vokietijos visų jos kolonijų sulaikys savyje mirtiną diegą lygai tautų pirmaus, negu lyga užgims. Mes suprantame, kad likosi pasiūlyta internacionalizuoti Vokietijos kolonijas po administraciją lygos tautų. Mes turime kategoriškai atmeti tokią propoziciją arba reikalauti, kad toks pat apsiėjimas būtų ir su kolonijomis kitų spēkų. Prezidento Wilsono programą suteikia Vokietijai neužgincijamą teisę prie jos kolonialistų teritorijų."

UŽSIPULDINEJA ANT WILSONO.

Washingtonas, vasario 4 d. — Senatorius Sherman iš Illinois, republikonas, pasakė kitą kalbą senate šįdien, kurioje jis užsipuldinėja ant prezidento Wilsono ir jo administracijos.

"Suvienytos Valstijos", pasakė senatorius Sherman, "nėra daugias respublika patįs save valdančių žmonių. Tai yra įstatymas dabar sutvėrtas virš-žmogio (superman) priešakyje grupės kliasinių susikrovimų įieškančių dėl savęs nuosavų pirmenybių. Taipgi ji nėra valdžia tiesos. Tai yra įstatymas nekurių žmonių saumylingų, godingų, trokštančių, netinkančių ir svajojančių. Kiti būdavoja kliasiską despotizmą pamatuotą ant vagysčių. Kita grupė, šaukia apie revoliuciją ir plėšia be jokios atsakomybės viešose vietose."

BOLŠEVIKAI PAEME VINDAVĄ.

Amsterdamas, vasario 4 d. — Žinios aplaipyty iš Liepojos praneša, kad bolševikai paėmė uostą ir miestą Vindavą, Kurliandijoje, ant Baltiko jurių.

BOLŠEVIKAI UŽEME UKRAJINĄ.

Londonas, vasario 4 d. — Žinios iš Helsinforso į laikinai: Mail praneša, kad bolševikai dabartiniam laike yra ponais visos Rytinės Ukrainos, priskaitant svarbius centrus Charkovo, Poltavos, Ekaterinoslavo ir Donecko anglies baseino.

Pranešama, kad sovietų valdžia likosi sutvėrti Charkove, pirminku kurios yra M. Rakovsky, vienas iš pasirašiusių Brest-Litovske sutarties su Vokietija.

VARGINGAS PADEJIMAS MASKVOJE.

Sockholmas, Vasario 3 d. — Francuzai pabėgėliai iš Maskvos, kurie pribuvo čionai, pasakoja, kad gyvenimo sąlygos yra pasibaisėtinos Maskvoje. Brangenybė neišpasakyta, pieno puodukas kaštuoja 15 rublių, svaras duoros 25 rubliai ir t. t.

Tyfas siaučia visu smarkumu miese ir varai kapinių yra pripildyti žmonėmis, kurie nori palaidoti savo gimines. Mirusieji yra laidojami suvinioti į popierinius drobules, kadangi trūksta grabų.

DELEGATAI SUVA- ZIUOJA.

Berne, Šveicarija, vasario 3 d. — Šimtas dvidešimts delegatų, kurie atstovauja dvi lyka šalių, pribuvo čionai, kad dalyvauti tarptautiškoj socialistų konferencijoje.

LYGA "ISGELBETI KAIZERI."

Amsterdamas, Vasario 4 d. — Laikraštis Osnabruck Volkszeitung praneša, kad Vokietijoje yra organizuojama Lyga "išgelbėti kaizerį" nuo perdavimo jo talkininkams.

Pranešama, kad Eitel Frederick, antras sunus buvusio imperatoriaus parašęs laišką premierui Ebertui, kuriame jis reikalauja, kad valdžia paremtų tą planą.

ORAS.

Chicago ir apilinkėje: Sereidoje: Giedra, biskį šilčiau.

Ketverge: temperatūra be permains. Saulėtekis 6:59; saulėlaidis 5:10.

Mėnuiis nusileis 11:07 vakare.

Didelis Skandalas Detroite

MUSTYNES LIETUVIŲ BAZNYCIOJ.

Mergina griebia kunigą už krūtų laike pamaldų.—Išmeta jį iš bažnyčios.

Pereitą nedėdienį, vasario 2 d., lietuvių šv. Jurgio bažnyčioje, Detroite, Mich., buvo atsitikimas, kokio, turbut, dar nėra iki šiolei buvę jokioj kitoj lietuvių parapijoj Amerikoje. Laike pačių pamaldų bažnyčioj kilo riaušis ir muštynės, užsibaugusios tuo tarpu tuo, kad kunigui esą tapo nuplėsta kapa, jis pats tapo išmestas iš bažnyčios trepais ant šaligatvio, o pačioj bažnyčioj tarp kunigo priešų ir draugų įvyko, sulyg gaunamų čia pranešimų, tikras mušis.

"Lietuvos" Dienraščiai prisiūsta keturi aprašymai apie šį atsitikimą—visi sutinka tarp savęs abelname atsitikimo aprašyme ir todėl reik manyti, kad aprašymai su teisybe neprasilenkia. Musų nuolatinis korespondentas paduoda sekančią aprašymą, pažymėdamas, kad "aprašyta teisingai ir bešališkai". Štai kaip jis apie tai aprašinėja:

Kova tarp dviejų frakcijų.

"Nedėlioje, 2 d. vasario, apie 11 val. išryto, dalis parapijonų išmetė iš bažnyčios šv. Jurgio parapijos kleboną, kun. Kazimierą Skrypką. Taipgi ir parapijonai tarp savęs lengvai apskulė.

"Tas viskas atsitiko štai prie kokių aplinkybių:

"Čia jau nuo senai yra nesutikimas tarpe didžiūmos parapijonų, iš vienos pusės, ir klebono su mažuma parapijonų—iš kitos. Didžiūma parapijonų nuo senai jau lando pas vyskupą, kad išskeltų kun. K. Skrypką, bet iki šiolei tas nieko negelbėjo—vyskupas kunigo neiškelė, parapijonų neapykanta prieš kunigą vis didėjo. Keletą dienų prieš tai dar, kun. K. Skripka atstātė nuo vietos vargininką, A. Aleksį (Aleksandravičia), kuris, kaip manoma, yra didžiūmos parapijonų vadu. Taigi kerštas ant kunigo priaugo iki augščiausiam laipsniui.

"Augščiau minėtoj dienoj, kada kun. K. Skripka išėjo laikyti pamaldų ir, užgiedojęs "Asperges Me", ėjo krapindamas žmones per bažnyčią, netikėtai pakilo iš suolo mergina ir griebėsi už kunigo.

Ką ji pasakė kunigui, tai tik ji pati ir aplinkiniai apie ją žmonės galėtų atkartoti žodis-žodin. Gana to, kad mergina padarė viešai bažnyčioj ir kunigui stačiai į akis labai bjaurų užmetimą, kurio prasmė buvo tokia, kad kunigas ne yra vertas landė dar gulėjo. Paskui

pamaldų bažnyčioj laikyti ir žmones laiminti.

Kunigas gyndamasis nuo merginos, su krapyla mušė jai per rankas. Bet čia tuoju pakilo 3 vyrai, kurie menamai buvo suokalbyje su mergina,—jie griebėsi už kunigo ir pradėjo stumti jį per duris. Priesidėjo ir daugiau vyrų ir moterių. Išstumę iš Bažnyčios, "paleido" kunigą traipais žemyn, kur jis, perpuoles ant cementinio tako, skaudžiai susikulė. Bet čia tuojaus klebono šalininkai atėmė kunigą iš iniršusios minios ir nuvedė jį į kleboniją.

Kada kunigą metė iš bažnyčios per didžiasias duris, tuom pačiu laiku vyrai pradėjo bėgti lauk iš bažnyčios per zakrastijos duris ir čia tarpe "didžiūmos" ir "mažumos" pradėjo plytos lekioti ore. Taipgi ir priešakyje bažnyčios buvo matytis, kaip kumščiai kyla į viršų ir nusileidžia art kaimyno kupros.

Žinoma, pribuvo ir patrolius vežimas, bet policistai, pamatę, kad tas viskas dedasi Dievo namuose, apsisukę nuvažiavo atgal, palikdami pačiam Dievui maištinkus teisti,—neareštavo nei vieno žmogaus.

Kiek "pasilsėjęs", kunigas, lydimas policmono, grįžo į bažnyčią mišių atlaikyti.

Kokios pasekmės iš tos "revoliucijos" išeis—pranešiu vėliaus." K. S.

Vargoninkas irgi turėjęs bėdos.

Kitas korespondentas atpasakoja sekančiai:

"Kuomet kun. Skrypką pradėjo pamaldas, krapindamas šventu vandeniu, ir kaip tik atėjo netoli durių, tai tuoju iš lomų prišoko mergina, griebė kunigą už rankos ir krutinės, nuplėšė tą viršutinę kapą, sakydama. [Čia kartojama žodžiai, kurių spausdinti negalima, bet kurie turi tokią pat prasmę, kaip ir viršminėtam aprašyme]. Tada kunigas pradėjo gintis nuo jos su krapylu, bet jai į pagelbą pribėgo daugiau moterių, o kiti bėgo kunigo gelbėti. Vieni nori jį išmesti laukan, kiti neduoda,—tada pasidarė didžiausias riksmas. Bet visgi pirmieji paėmė viršų; nors ir pats kunigas gana norėjo nepasiduoti, visgi išmetė jį per duris nuo trapų ant cementinio tako; kunigas, matomai, kurio prasmė buvo tokia, kad kunigas ne yra vertas landė dar gulėjo. Paskui

jo šalininkai, pakėlę jį, nuvedė į kleboniją. Po valandai su poliemonu grįžo svyruodamas į bažnyčią ir laikė mišias, bet mišios buvo nepaprastai trumpos ir tykios.

"Laike šitokios revoliucijos bažnyčioje, ant vargonų vargonavo naujas vargonininkas, p. Šlapelis, nes senamjam buvo atsakyta darbas. Choras norėjo eit an vargonų ir jį nuvyti, o atsisveiti savo vargonininką p. Aleksandravičių. P-as Šlapelis, sakoma, buvo užsikabinęs duris, bet išgirdęs, kad "streikieriai" rakina duris, o bažnyčioj muštynės, ilgai esą nelaukęs, nušoko, sakoma nuo vargonų į bažnyčią ir pabėgo. Arestuoto tuom tarpu dar nėra nei vieno."

Trečias korespondentas patvirtina viršminėtą žinią, aprašinėdamas atsitikimą maž-daug tokiu pačiu būdu.

Nesutiko su parapijos komitetais.

Ketvirta korespondencija paduoda dar sekancias priežastis, kurios išsukė tas rūšies; rašytojas gal but nepriklauso prie kunigo šalininkų.

Jis rašo:

"Daugiau kaip du mėnesiai atgalios parapijonys nutarė prašalinti kun. Skrypka. Parapijos komitetai apie keturis sykius vaikščiojo pas Jo Malonybę Vyskupą, prašydami permaitinti jį kunigą. Vyskupas prašydavo palaukti, kol ištirsias, o paskui galų-gale atsisakęs parapijonų prašymą išpildyti. Vyskupas bukasakęs, "kur-gi aš dėsiau

negerus kunigus, kur gau-siu tą gerą kunigą".

"Ant nelaimės kn. Skrypka ant 1919 metų išsirinko sau komitetus, kurie esą jam patiko."

Aprašęs patį atsitikimą bažnyčioje, jis prideda dar ekančias smulkmenas:

"Policijos greit neprisitaikta; kuomet atvyko, tai au buvo po viskam. Kun. C. Skrypka dar ant jardo pasakė prakalbėlę, sakydanas "Lai bus Dievui ant karbės; nors mane apstum-lė, bet katrie norit—einam: iš atlaikysiu nors ir skaity-tas mišias."

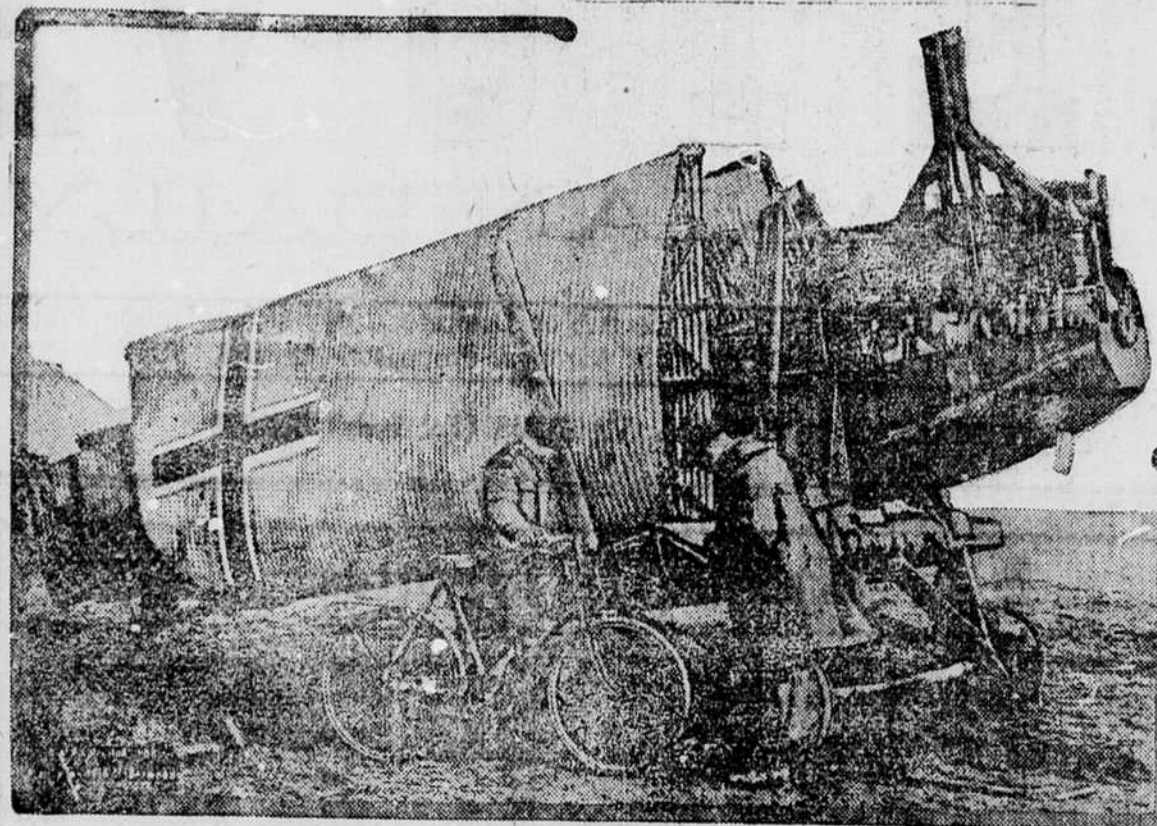
Vakarė buvęs parapijonų mitingas, kuriame nutarta neiti bažnyčion. Kunigo rėšiai šaukė, kad tegul esą kuingas vienas sėdi su savo komitetais."

Politiškos žinios.

BOLŠEVIKAI NORI TAIKOS.

Paryžius, Vasario 4 d.—Sovietų valdžia Rusijos nori prieiti prie susitaikymo su talkininkais, sulyg bevielinio telegrafo pranešimo pasiųsto iš Moskvos. Valdžios vadai nusiskundžia, kad jie ne buvo formaliskai užkviesti konferencijon, kuri bus laikoma ant Princes salų.

Tekstas pranešimo skamba: "M. Čicerin, žmonių komisarų užrubežių reikalų, pranešė kolegijai žmonių komisarų, kad jis aplaikė bevielinio telegrafo pranešimą, sulaikanti presos žinias, sulyg kurių, talkininkai Paryžiuje pasiūlė skirtingoms valdžioms Rusijos konferen-

Kanadiečiai ekzaminuoja vokišką aeroplaną. Šis aeroplanas yra padarytas tik iš metalo.

ciją ant Princes Salų. Žmonių komisarai pridūrė, kad formaliską užkviestas konferencijon nėra aplaikytas nuo talkininkų. Visos pastangos bus pavartotos, kad gauti susitarimą su talkininkais".

Pranešimas buvo adresuotas Berlinan, Paryžium ir visur.

NAUJA SPARTAKŲ REVOLIUCIJA.

Zurichas, Vasario 4 d.—Berlino laikraštis Vorwaerts praneša, kad Spartakai padarys kitą bandymą ketverge užgriebti Vokietijos valdžią. Jų vadai, laikraštis rašo, iškeliavo į Wilhelmshaven, Brunswick ir į kitus komunistų centrus, kad suorganizuoti ir sustiprinti Spar-

takus Berline.

Valdžia, žinodama Spartakų plianą, smarkiai sustiprina sargybas apie reichstago namą ir kitas viešas įstaigas.

Nauja revoliucija, tvirtinama, bus vadovaujama atstovu Hoffman, prigelbstant Karl Radekui, Rusijos bolševikų agitatorium. Žinios per keletą dienų buvo aplaikomos, kad Spartakai bandys nedauginti susivažiuoti steigiamam susirinkimui. Valdžia daro visokius prisirengimus, kad apsaugoti steigiamąjį susirinkimą. Keletas batarėjų artilerijos likosi pridėtos prie garizono šią dieną.

Išsiplatinimas Spartakų judėjimo kitose dalyse Vokietijos buvo parodytos šią dieną žiniomis, kurios

praneša apie užgriebimą valdžios įstaigų Koenigsberge. Kariški teismai likosi įvesti Thorne.

DIRBTUVES UŽDARYTOS.

Bostonas vasario 4 d.—Nors didžiama audinyčių Naujojoje Anglijoje įvedė 48 valandų darbo savaitę, keletas dirbtuvių Lawrence, Briddeforde ir Saco, Maine, likosi uždarytos.

UNIJOSE SEATTLE STREIKUOS.

Seattle, Wash. Vasario 4 d.—Unijų vadai šią dieną pranešė, kad tarp 40,000 ir 50,000 unijistų Seattle ir apylinkėse sustreikuos ketverge 10 val. ryto simpatizuodami 25,000 dokų darbininkams, kurie streikuoją kad būtų pakeltos algos.

50.000 VOKIEČIŲ BOLŠEVIKŲ ARMIOJ.

Berlin, via London, vasario 4 d.—Penkiasdešimtų tukstančių Vokiečių kariškių belaisvių Rusijoje buvo priversti pastoti Bolševikų armijon, sulyg pranešimo laikraščio Deutsche Tages Zeitung.

Dvidešimt tukstančių kitų vokiečių belaisvių buvo "lavinami bolševikiškoj pogandoj Rusijoje", laikraštis priduria.

BOLŠEVIKŲ SUOKALBIS ANTOFAGASTE.

Buenos Aires, vasario 4 d.—Žinios iš Chili praneša, apie pavojingą padėją Antofagaste, kur, kaip pranešama, betvarkės viešpatavo per nekurį laiką ir priėmė bolševikišką spalvą. Policija užgriebė dokumentus parodančius ilgus surašus prekybos įstaigų, kurios turėjo būti apiplėštos ir sunaikintos.

UŽMUŠTA 8, SUŽEISTA 30.

Troyes, Francuzija, vasario 3 d.—Aštuoni Suvienytų Valstijų kareiviai likosi užmušta ir trisdešimt sužeista, kada traukinis, vežantis Amerikos kareivius, užbėgo ant dviejų vokiškų lokomotyvų, kurie stovėjo ant stoties Montiepeameg.

EX-KRONPRINCAS NORI PERSKYRIMO.

Zurich, vasario 3 d.—Žinios iš Berlino į Munich Zeitung praneša, kad Fredrick William Hohenzollern, vyriausis sunus buvusio imperatoriaus Vokietijos, įkalauja "divorso" nuo savo pačios.

EX-KARALIENE MIRE.

Basle, Šveicarija, vasario 4 d.—Žinios iš Municho šią dieną praneša, kad buvusi karalienė Maria Theresa Bavarijos mirė vakar vakare, Wilenhard pilije.

PABEGO VADAS SINN FEINERIŲ.

Lonodnas, vasario 4 d.—Profesorius Edward de Valera, vadas Sinn Feinerių, Milroy ir McGarry, taipgi nariai Sin Feinerių parlamentto, pabėgo iš kalėjimo Lincoln, vakar vakare, sulyg žinių iš Lincoln į laikraštį Evening News.

SPARTAKAI UŽEME KOENIGSBERGĄ.

Kopenhagenas, vasario 4 d.—Didžiama valdžios įstaigų Koenigsberge (Karaliaučiuje), Rytinėj Prusijoje, likosi užgriebti Spartakais iš Berlino. Gubernatorius Rytinės Prusijos paskelbė karišką stovį Thorno apilinkėse ir įvedė kariškus teismus.

MUŠIS PRIE BREMENO.

Kopenhagenas, vasario 4 d.—Žinios aplaikytos šią dieną cionai praneša, kad Spartakai ir valdžios kareiviai mušasi priemiesčiuose Bremeno. Valdžios kareiviams, kaip pranešama, pasisekė keliose vietose įeiti miestan.

DAUGIAUS YANKIŲ SUGRĮŽO.

New Yorkas, vasario 4 d.—White Star linijos laivas Cedric pribuvo šią dieną iš Bresto, Francuzijos, su 3,509 oficierais ir kareiviais. Tarp jų yra daug kareivių iš Illinois valstijos.

"Lietuvos" Kalendorius

Ši metų dienraštis "Lietuva" išleidžia Sieninį Kalendorių, kuris, kaip ir pirmiausia buvo, yra pritaikytas kasdieniniam gyvenimui. Apart paprastų mėnesinių dienų šis kalendorius pažymi Amerikoniškas šventes, paduoda Lietuvos svarbias istoriškias datas ir katalikiškas šventes.

Kas užsirašys dienraštį "Lietuva" nemažiaus, kaip ant 3 mėnesių ir jau pirmiau užsirašiusiems, prisiųsime šitą kalendorių Dykai.

Dėl brangumo popierio ir paties darbo, šių kalendorių spausdinsime apribotą skaitliu, todėl jų ant ilgo neužteksime. Užsirašykite "LIETUVA".

Užsakydami "Lietuvą", adresuokite taip:

"LIETUVA"

3253 S. Morgan St.,

CHICAGO, ILL.

Šitą kuponą išpildyk, nukirpk ir drauge su Money Orderiu, čekiu, arba pinigais prisiųsk mums.

Dienraščio "LIETUVA"

CHICAGOJE Metams

Pusei metų 3.50

In Kitus Suv. Valstijų Miestus

Metams - - \$5.00

Pusei metų - - 3.00

In Kanadą Metams 7.00

In Kitas Šalis Metams 8.00

"LIETUVA" 3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.

GERBIAMIEJI:—

Siunčiu Tamistoms \$. . . ir prašau siuntinėti

dienraštį "Lietuvą" per . . . met.

(ant kiek laiko)

Mano adresas:

Vardas . . . Pravarde . . .

Stubos numeris . . . Gatvė . . .

(arba box)

Miestas . . . Valstija . . .

VISKĄ RASYKITE AIŠKIAI.

Makauskas Vargai.

Parašė Pr. Bajoras.

Povilas Makauskas, storas, stambių kaulų, plona trumpa nosyte, laukinio veido, jau pabuvojęs kariūnėje vaikas sėdi šale naujoko kareivio ir skundžiasi, aimanuoja.

— Nepatinka man kariūmenės gyvenimas, ne!—Tai kalėjimas, o ne gyvenimas, brolau!... Kur neisi, kur nežengsi!—tu vis, žmogau, suvaržytas, suspaustas lyg spaustuose. Rytmetyje turi kelti paskirtu laiku. Turi nusiprausti, nusikusti. Švariai reikia užsilaukyti. Pats lovą pasiklok, drabužius išsi-mazgok, indelius išsiplauk. Nepadarysi—nubaus ir ką tu! O čia viar ant tavęs rėkia, šaukia: "Skubėk! Ne taip padarei! Avigalvi! Atsistojai valgyt, lauk, kol laikas ateis. Ateisi pervėlai—negausi. Kartais ir šunį, pagavęs, suėstum, taip išalksti bestovėdamas valgyti eilėje. Pavėlavau kartą. Priėjau prie valgių išdavimo sardžento, sakau jam: "Gerbiamasai, ar galiu gauti ką nors užvalgyt?" Jis pažūrėjo į laikrodėlį man veidan, rėkia visa gerkle: "Pavėlavai dešimts minučių. Tai tavo negiliukas. Negausi valgyt!" O ką tu jam padarysi—jis sardžentas, jo valia—kaip nori, taip su tavim elgiasi. Pasiskusi vyresniam—dar arčiau bus... Išėjai laukan maršuoti—turi but kaip styga. Sukrūtėjai, ne taip pažengei—tau ant nugaros tuojaus užsisės korp-orai, sardžentai, oficeriai. Išgirsi, tai jau rėkia: "Žiūrėk priešakin! Lėk! Lėk! Galvą tiesiog! Pasitaisyk šaudyklę! Į žingsnį, į žingsnį! Vienas, du, tris, keturi! Sukkis aplinkui! Eik tiesiog!" O, vargas, vargas!

Jis atsiduso, suraukė veidą, lyg būtų limoną suvalgęs. Liudnomis akinis pažūrėjo jaunuolis veidan, vėl aimanuoja.

— Gal netiki?
— Kur tau ne?—Tikiu.
— O lyg tai viskas. To li gražu ne. Anuom syk gavau miestan praleidimą. Apsidžiaugiau. "Na,"—manau nats sau,—"tai bent atsikvėpsiu valandėlei ištrūkės iš tos vergijos... Parvažiavau. Smagu, vaikine! Einu gatvė. Atsagiotais žipono sagučiais, ant viršugalvio kepurę pakreipęs, rankomis kišeniuose susikišęs. Švilpiu yt kokis padukėlis, kad net gatvė skamba. Bet—klausau, kažkas, pribėgęs prie manęs šaukia:

— "Kodel nesaliutovai?! Ar nematai, kad aš esu oficerius?!"

— "Nepastebėjau, pone, sakau."

— Nepastebėjai! Apsileidė! Kodel tavo žipono sagučiai atsegioti, barzda nekusta, čėverykai nevalyti, kepurė ant šono?! Ar nežinai, kad tu esi kareivis—turi but švarus, gatvėje turi išrodyt organizuotą žmogum?

— "Žinau, pone..."

— Tai kodel taip nedarai?

— Neturėjau ką atsakyti. Paklausė mano pavardės. Pasakiau. Sugrįžus stovyklon, pasišaukė mane mūsų oficerius. Išklausinėjo visą, kaip buvo. Papasakojau. Jis sušuko ant manes. Išbarė. Netikėliu, apsileidėliu išvadino. Paskui pasakė:

— Sunkaus darbo visai savaitei! Atsikreipk pas sardžentą Kumpį.

— Ne, pone, aš, ne! Daugiau taip nebus.

— Tylėk! Nesiginčink su manim! Užbaigta!

— Visą savaitę dirbau kaip arklys: kirtau malkas, šlaviau, dirbau virtuvėj. U-u, kaip tai man nepatinka!...

Jis apsidairė aplinkui, apsižvalgė.

Kas žin, ar čia mus ne-mato sardžentas?—užklauso Povilas. — Pasislėpia. Jis buvo paliepęs man eit arklius valyt, arklydę išsluoti. Bet—nepaisau: mat ji Die-vai, by tik nemato.

— Ne, nemato.

— Gerai... Štai dar vienas, liudnas atsitikimas. Vieną naktį išsiuntė mane ant sargybos prie arklydės. Lija, tamsu—kad net bangu ir pamisllyti. Sušlapau visas, sušalau. Galų gale padariau: "Gi galas neims—lyg čia kas mato tokiojo tamsumo—palysiu po pašiurė, apsišiliu, apsidžiovinsiu, pasėdėsiu, pasilsėsiu. Taip ir padariau.

Bet manai ant gero išėjo? Va-je, va-je! Pakentėjau ir dar kaip pakentėjau... Kaip ilgai aš ten išėjau—nežinau. Tik išgirdau mane tuzukuojant už skvernų žypono ir šaukiant (mat, mano imta ir užmigta): "Makausk-ke, prakeiktasai! Gi tu mie-bi! Arkliai pasiliuosavę, išsivaikščioję po visą stovyklą, po laukus. Kelk, miegaliau! Atsiimsi už tai!"

— Išsigandau pabūdęs. Pradėjau prašyti: "Brolau, turėk širdį—nesakyk. Nesakyk! Kaip aš tai galiu padaryti? Visa stovykla apie tai žino. Antra naktis kaip miegi. Apie dešimts žmonių išleista tave įieškoti. Manoma, bene pabėgai..."

— Už kelių dienų nutel-sė kariškasai teismas. Porą mėnesių atitupėjau belangė-se. Tas dar nebutų taip baisu. Bet kiek to nesmagumo. Man besėdint belangėje, at-važiuoja mane aplankyti mano brolis ir mylimoji. Jie klausinėja: "kur randasi mūsų narsusai kareivis Po-tilas Makauskas? Atvažia-vom jo atlinkyti." Jiems atsako: "Prasikalto. Dabar belangėje sėdi." Ak, kiek paskui gėdos nuo draugu, giminių! Mylimoji nė pa-žiūrėt į mane nenori. Par-važiavęs svečiuosna, nuėjau pas ją pasižiūrėti. Ji, pa-mačiusi mane, užtrenkė du-ris. "Loke, nebepažįstu ta-vęs daugiau!—Jeigu visi taip tarnautų kaip tu, nebu-tų, kam už mūsų tėvynę už-sitarti nebutų kam ją apgyn-ti. Eik!" Kaip tai baisu!

Povilas atsiduso, sumirk-seno savo viliugingomis aki-mis.

— O, broli, kariūmenės gyvenimas! Ot, civiliam gyvenime taip pagyvenau! Kaip paukštis krumynuose skrajojau! Papasakosiu. Ar paklausysi?

— Pasakok.

— Pas tėvus mažai gy-vendavau. Šiaip sau po savią basčiausi. Budavo, kuomet tėvas pradeda ant manęs bartis, varyti darban, neduoti valgyt, išprašau iš motinos keletą dolarių, už-simaunu kepurę ant galvos ir einu kur man patinka, savais keliais. Kartais sau besitęsau po miestą, laukuo-

se. Kaip-kada susidareš man lygių vaikinių burys už-šokam ant prekinio trauki-nio, pleškam kitan miestan arba kur-nors ant ukės. Nu, ir pagyvendavom ten! Tai langus kam išmušam, buda-vo, tai viryklą išplėšiam, tai pas ką nors išprašom valgio, šilto guolio... Cha, cha, vieną sykį ne kaip atsi-tiko. Aš ir keletas mano gerų draugų užsukom pas ukininką į vestuves. Matom, ant stalų prikrauta valgių, gėralo. Vestuvinkai iš-gėrę—dukšta, šoka, dainuo-ja. Nu ką ir mes podraug su jais. Susėdom prie sta-lų, valgom, gėriam, vienas kitam niukiojam į pašones ir šaipomės sau, kaip arti-miausi svečiai. Pavalgę, šo-kam su mergomis.

— Ir vestuvinkai jums nieko nesako?—klausia be-siklausas.

— Taip. Išsyk dar nieko. Pagaliaus gi susiprato. Mums kiek apsišilus—išsi-gėrus, prieina prie mano draugo viena, stora, moteris—matyt vestuvių vadovė, Pažiūrėjus jam į akis šaukia:

— Kas gi tamstą kviete šin pokiln?

— Kas? Gi niekas—Aš pats su savo draugais užėjau ir tiek.

— Tat meldžiū išsineš-dinti kaip greit galima!—sušuko.

— O kas tu tokia per vie-na?!—užsisitoja antras mu-siškis.

— Kas aš! Kas aš!—ėmė nesavū balsu šaukti bo-ba.—Vyrui, ar matot, kokie nedorėliai! Laukan juos visus!

— Burys vyrų ir moterų supuolė ant mūsų. Bet ar manai, kad mes pralaimė-jom ir jiems tas ant gero iš-ėjo? Niekad ant svieto. Ne mes butume, kad kur-nors ir kas nors galėtų apimti. Stambusai mano draugas riktėlėjo: "Vyrui, laikyki-mės!" Ir laikėmės. Kovo-jom kiek galėdami. Apdau-žę vestuvinkus, išsprukom pro duris—giron. Tiek jie mus ir tebeatė. Jau girio-jės budami, girdėjom moterų šauksmą: "Nelabieji, mano vyrų sumušė!... Kad jiems Kad jiems Dievas rankas išsukiotų!..."

— To negana. Nakčia sugrįžę, dar baikų pridir-bom: ukininko šulinio svir-tį, nusukom, akėčias ant du-rų užvertėm, bičių avilį upe-lin įmerkėm. Cha, kiek tai juoko buvo! Gi lai galą gau-

na, kad tokie mandrus!... Ak, tai gyvenimėlis buvo!...

Povilas čiaupėsi užsiganė-dinęs, šaipėsi juokėsi, juo-kėsi, kvatojo.

— Nu, o miestuose ką mės, budavo, neišdirbom. Tai keno langus išmušam, tai—pasigavę—mergaite iš-bučiuojam. Gal, sakytum, valgio ar ko truko? O, bai-kos tiktai! Tik rytmečiais reikia nemiegoti. Apsisukai prie gyventojų durų—visko pilna. Vienur pieno bonką nukniaukei, kitur—duonos kepalą, kitur dar ką kitą. Taip ir gyvenam, budavo. Sakau, lyg paukščiai krumy-nuose: pabodo vienoj vietoj—važiuojam kitur; nusibo-do ten—vėl kitur. Vargiai rastum miestą, kuriame aš nėsu buvęs. Bet dabar—Dieve Apsaugok!...

— Nenoroms aš čionai pakliuvau. Rytmetyje, ka-da reikėjo stoti kariūmenėn, suikrovę maišelįn šio-to sprukau pro duris laukan. Jau arti stoties. Buvau pa-siryžęs važiuoti—važiuoti ir niekuomet atgal nebesugrįž-ti. Tik lipti traukinin—girdžiu, kažkas traukia už peties. Atsisukau—gi poli-ciantas...

— O kur tu dabar ren-giesi važiuoti?—klausia jis, surauktu veidu.

— Aš, aš—taip sau,—sa-kau.—Pasivažinėti noriu, važiuoju kitan miestan.

— A, a—žinau, pažįstu-tave labai gerai! Pabėgti nori, a?! Eikš su manim!

— Ir nuvedė jis mane naujokų priėmimo stotin. Taip-tai ir pakliuvo mano kailis darban. A, kaip-tai sunku, nepakenciamai! Tai kalėjimas, o ne gyvenimas čionai.

Povilas pasakoja dar dau-giau apie savo vargus kariūmenėje, smagu gyvenimą civiliam gyvenime, bet čia jau girdi jį šaukiant.

— Makauskas, ai Makauskas—rėkia sardžentas.—Kur tu, prakeiktasai!...

— Nu ko gi? Aš čia...

— Kokius velnius tu da-bar ten lupi? Bene pasako-ji apie savo vargus? Ar jau užmiršai, ką aš tau prisai-kiau! Arklėdėjau jau antrą dieną nevalyta. Eik!...

Povilas sunkiai, tingiai keliai, eina prie durų mur-mėdamas: "Einu, jau ei-nu!... Tai gyvenimas! Ak!...

— Tingins! — šaukia sardžentas Povilui praeinant. —Tingins—atkar-toja sto-lin įmerkėm. Cha, kiek tai juoko buvo! Gi lai galą gau-

XI—3—1918, Francuzija.

na, kad tokie mandrus!... Ak, tai gyvenimėlis buvo!... Povilas čiaupėsi užsiganė-dinęs, šaipėsi juokėsi, juo-kėsi, kvatojo.

— Nu, o miestuose ką mės, budavo, neišdirbom. Tai keno langus išmušam, tai—pasigavę—mergaite iš-bučiuojam. Gal, sakytum, valgio ar ko truko? O, bai-kos tiktai! Tik rytmečiais reikia nemiegoti. Apsisukai prie gyventojų durų—visko pilna. Vienur pieno bonką nukniaukei, kitur—duonos kepalą, kitur dar ką kitą. Taip ir gyvenam, budavo. Sakau, lyg paukščiai krumy-nuose: pabodo vienoj vietoj—važiuojam kitur; nusibo-do ten—vėl kitur. Vargiai rastum miestą, kuriame aš nėsu buvęs. Bet dabar—Dieve Apsaugok!...

— Nenoroms aš čionai pakliuvau. Rytmetyje, ka-da reikėjo stoti kariūmenėn, suikrovę maišelįn šio-to sprukau pro duris laukan. Jau arti stoties. Buvau pa-siryžęs važiuoti—važiuoti ir niekuomet atgal nebesugrįž-ti. Tik lipti traukinin—girdžiu, kažkas traukia už peties. Atsisukau—gi poli-ciantas...

— O kur tu dabar ren-giesi važiuoti?—klausia jis, surauktu veidu.

— Aš, aš—taip sau,—sa-kau.—Pasivažinėti noriu, važiuoju kitan miestan.

— A, a—žinau, pažįstu-tave labai gerai! Pabėgti nori, a?! Eikš su manim!

— Ir nuvedė jis mane naujokų priėmimo stotin. Taip-tai ir pakliuvo mano kailis darban. A, kaip-tai sunku, nepakenciamai! Tai kalėjimas, o ne gyvenimas čionai.

Povilas pasakoja dar dau-giau apie savo vargus kariūmenėje, smagu gyvenimą civiliam gyvenime, bet čia jau girdi jį šaukiant.

— Makauskas, ai Makauskas—rėkia sardžentas.—Kur tu, prakeiktasai!...

— Nu ko gi? Aš čia...

— Kokius velnius tu da-bar ten lupi? Bene pasako-ji apie savo vargus? Ar jau užmiršai, ką aš tau prisai-kiau! Arklėdėjau jau antrą dieną nevalyta. Eik!...

Povilas sunkiai, tingiai keliai, eina prie durų mur-mėdamas: "Einu, jau ei-nu!... Tai gyvenimas! Ak!...

— Tingins! — šaukia sardžentas Povilui praeinant. —Tingins—atkar-toja sto-lin įmerkėm. Cha, kiek tai juoko buvo! Gi lai galą gau-

XI—3—1918, Francuzija.

na, kad tokie mandrus!... Ak, tai gyvenimėlis buvo!... Povilas čiaupėsi užsiganė-dinęs, šaipėsi juokėsi, juo-kėsi, kvatojo.

— Nu, o miestuose ką mės, budavo, neišdirbom. Tai keno langus išmušam, tai—pasigavę—mergaite iš-bučiuojam. Gal, sakytum, valgio ar ko truko? O, bai-kos tiktai! Tik rytmečiais reikia nemiegoti. Apsisukai prie gyventojų durų—visko pilna. Vienur pieno bonką nukniaukei, kitur—duonos kepalą, kitur dar ką kitą. Taip ir gyvenam, budavo. Sakau, lyg paukščiai krumy-nuose: pabodo vienoj vietoj—važiuojam kitur; nusibo-do ten—vėl kitur. Vargiai rastum miestą, kuriame aš nėsu buvęs. Bet dabar—Dieve Apsaugok!...

— Nenoroms aš čionai pakliuvau. Rytmetyje, ka-da reikėjo stoti kariūmenėn, suikrovę maišelįn šio-to sprukau pro duris laukan. Jau arti stoties. Buvau pa-siryžęs važiuoti—važiuoti ir niekuomet atgal nebesugrįž-ti. Tik lipti traukinin—girdžiu, kažkas traukia už peties. Atsisukau—gi poli-ciantas...

— O kur tu dabar ren-giesi važiuoti?—klausia jis, surauktu veidu.

— Aš, aš—taip sau,—sa-kau.—Pasivažinėti noriu, važiuoju kitan miestan.

— A, a—žinau, pažįstu-tave labai gerai! Pabėgti nori, a?! Eikš su manim!

— Ir nuvedė jis mane naujokų priėmimo stotin. Taip-tai ir pakliuvo mano kailis darban. A, kaip-tai sunku, nepakenciamai! Tai kalėjimas, o ne gyvenimas čionai.

Povilas pasakoja dar dau-giau apie savo vargus kariūmenėje, smagu gyvenimą civiliam gyvenime, bet čia jau girdi jį šaukiant.

— Makauskas, ai Makauskas—rėkia sardžentas.—Kur tu, prakeiktasai!...

— Nu ko gi? Aš čia...

— Kokius velnius tu da-bar ten lupi? Bene pasako-ji apie savo vargus? Ar jau užmiršai, ką aš tau prisai-kiau! Arklėdėjau jau antrą dieną nevalyta. Eik!...

Povilas sunkiai, tingiai keliai, eina prie durų mur-mėdamas: "Einu, jau ei-nu!... Tai gyvenimas! Ak!...

— Tingins! — šaukia sardžentas Povilui praeinant. —Tingins—atkar-toja sto-lin įmerkėm. Cha, kiek tai juoko buvo! Gi lai galą gau-

XI—3—1918, Francuzija.

na, kad tokie mandrus!... Ak, tai gyvenimėlis buvo!... Povilas čiaupėsi užsiganė-dinęs, šaipėsi juokėsi, juo-kėsi, kvatojo.

— Nu, o miestuose ką mės, budavo, neišdirbom. Tai keno langus išmušam, tai—pasigavę—mergaite iš-bučiuojam. Gal, sakytum, valgio ar ko truko? O, bai-kos tiktai! Tik rytmečiais reikia nemiegoti. Apsisukai prie gyventojų durų—visko pilna. Vienur pieno bonką nukniaukei, kitur—duonos kepalą, kitur dar ką kitą. Taip ir gyvenam, budavo. Sakau, lyg paukščiai krumy-nuose: pabodo vienoj vietoj—važiuojam kitur; nusibo-do ten—vėl kitur. Vargiai rastum miestą, kuriame aš nėsu buvęs. Bet dabar—Dieve Apsaugok!...

— Nenoroms aš čionai pakliuvau. Rytmetyje, ka-da reikėjo stoti kariūmenėn, suikrovę maišelįn šio-to sprukau pro duris laukan. Jau arti stoties. Buvau pa-siryžęs važiuoti—važiuoti ir niekuomet atgal nebesugrįž-ti. Tik lipti traukinin—girdžiu, kažkas traukia už peties. Atsisukau—gi poli-ciantas...

— O kur tu dabar ren-giesi važiuoti?—klausia jis, surauktu veidu.

— Aš, aš—taip sau,—sa-kau.—Pasivažinėti noriu, važiuoju kitan miestan.

— A, a—žinau, pažįstu-tave labai gerai! Pabėgti nori, a?! Eikš su manim!

— Ir nuvedė jis mane naujokų priėmimo stotin. Taip-tai ir pakliuvo mano kailis darban. A, kaip-tai sunku, nepakenciamai! Tai kalėjimas, o ne gyvenimas čionai.

Povilas pasakoja dar dau-giau apie savo vargus kariūmenėje, smagu gyvenimą civiliam gyvenime, bet čia jau girdi jį šaukiant.

— Makauskas, ai Makauskas—rėkia sardžentas.—Kur tu, prakeiktasai!...

— Nu ko gi? Aš čia...

— Kokius velnius tu da-bar ten lupi? Bene pasako-ji apie savo vargus? Ar jau užmiršai, ką aš tau prisai-kiau! Arklėdėjau jau antrą dieną nevalyta. Eik!...

Povilas sunkiai, tingiai keliai, eina prie durų mur-mėdamas: "Einu, jau ei-nu!... Tai gyvenimas! Ak!...

— Tingins! — šaukia sardžentas Povilui praeinant. —Tingins—atkar-toja sto-lin įmerkėm. Cha, kiek tai juoko buvo! Gi lai galą gau-

XI—3—1918, Francuzija.

na, kad tokie mandrus!... Ak, tai gyvenimėlis buvo!... Povilas čiaupėsi užsiganė-dinęs, šaipėsi juokėsi, juo-kėsi, kvatojo.

— Nu, o miestuose ką mės, budavo, neišdirbom. Tai keno langus išmušam, tai—pasigavę—mergaite iš-bučiuojam. Gal, sakytum, valgio ar ko truko? O, bai-kos tiktai! Tik rytmečiais reikia nemiegoti. Apsisukai prie gyventojų durų—visko pilna. Vienur pieno bonką nukniaukei, kitur—duonos kepalą, kitur dar ką kitą. Taip ir gyvenam, budavo. Sakau, lyg paukščiai krumy-nuose: pabodo vienoj vietoj—važiuojam kitur; nusibo-do ten—vėl kitur. Vargiai rastum miestą, kuriame aš nėsu buvęs. Bet dabar—Dieve Apsaugok!...

— Nenoroms aš čionai pakliuvau. Rytmetyje, ka-da reikėjo stoti kariūmenėn, suikrovę maišelįn šio-to sprukau pro duris laukan. Jau arti stoties. Buvau pa-siryžęs važiuoti—važiuoti ir niekuomet atgal nebesugrįž-ti. Tik lipti traukinin—girdžiu, kažkas traukia už peties. Atsisukau—gi poli-ciantas...

— O kur tu dabar ren-giesi važiuoti?—klausia jis, surauktu veidu.

— Aš, aš—taip sau,—sa-kau.—Pasivažinėti noriu, važiuoju kitan miestan.

— A, a—žinau, pažįstu-tave labai gerai! Pabėgti nori, a?! Eikš su manim!

— Ir nuvedė jis mane naujokų priėmimo stotin. Taip-tai ir pakliuvo mano kailis darban. A, kaip-tai sunku, nepakenciamai! Tai kalėjimas, o ne gyvenimas čionai.

Povilas pasakoja dar dau-giau apie savo vargus kariūmenėje, smagu gyvenimą civiliam gyvenime, bet čia jau girdi jį šaukiant.

— Makauskas, ai Makauskas—rėkia sardžentas.—Kur tu, prakeiktasai!...

— Nu ko gi? Aš čia...

— Kokius velnius tu da-bar ten lupi? Bene pasako-ji apie savo vargus? Ar jau užmiršai, ką aš tau prisai-kiau! Arklėdėjau jau antrą dieną nevalyta. Eik!...

Povilas sunkiai, tingiai keliai, eina prie durų mur-mėdamas: "Einu, jau ei-nu!... Tai gyvenimas! Ak!...

— Tingins! — šaukia sardžentas Povilui praeinant. —Tingins—atkar-toja sto-lin įmerkėm. Cha, kiek tai juoko buvo! Gi lai galą gau-

XI—3—1918, Francuzija.

na, kad tokie mandrus!... Ak, tai gyvenimėlis buvo!... Povilas čiaupėsi užsiganė-dinęs, šaipėsi juokėsi, juo-kėsi, kvatojo.

— Nu, o miestuose ką mės, budavo, neišdirbom. Tai keno langus išmušam, tai—pasigavę—mergaite iš-bučiuojam. Gal, sakytum, valgio ar ko truko? O, bai-kos tiktai! Tik rytmečiais reikia nemiegoti. Apsisukai prie gyventojų durų—visko pilna. Vienur pieno bonką nukniaukei, kitur—duonos kepalą, kitur dar ką kitą. Taip ir gyvenam, budavo. Sakau, lyg paukščiai krumy-nuose: pabodo vienoj vietoj—važiuojam kitur; nusibo-do ten—vėl kitur. Vargiai rastum miestą, kuriame aš nėsu buvęs. Bet dabar—Dieve Apsaugok!...

— Nenoroms aš čionai pakliuvau. Rytmetyje, ka-da reikėjo stoti kariūmenėn, suikrovę maišelįn šio-to sprukau pro duris laukan. Jau arti stoties. Buvau pa-siryžęs važiuoti—važiuoti ir niekuomet atgal nebesugrįž-ti. Tik lipti traukinin—girdžiu, kažkas traukia už peties. Atsisukau—gi poli-ciantas...

— O kur tu dabar ren-giesi važiuoti?—klausia jis, surauktu veidu.

— Aš, aš—taip sau,—sa-kau.—Pasivažinėti noriu, važiuoju kitan miestan.

— A, a—žinau, pažįstu-tave labai gerai! Pabėgti nori, a?! Eikš su manim!

— Ir nuvedė jis mane naujokų priėmimo stotin. Taip-tai ir pakliuvo mano kailis darban. A, kaip-tai sunku, nepakenciamai! Tai kalėjimas, o ne gyvenimas čionai.

Povilas pasakoja dar dau-giau apie savo vargus kariūmenėje, smagu gyvenimą civiliam gyvenime, bet čia jau girdi jį šaukiant.

— Makauskas, ai Makauskas—rėkia sardžentas.—Kur tu, prakeiktasai!...

— Nu ko gi? Aš čia...

— Kokius velnius tu da-bar ten lupi? Bene pasako-ji apie savo vargus? Ar jau užmiršai, ką aš tau prisai-kiau! Arklėdėjau jau antrą dieną nevalyta. Eik!...

Povilas sunkiai, tingiai keliai, eina prie durų mur-mėdamas: "Einu, jau ei-nu!... Tai gyvenimas! Ak!...

— Tingins! — šaukia sardžentas Povilui praeinant. —Tingins—atkar-toja sto-lin įmerkėm. Cha, kiek tai juoko buvo! Gi lai galą gau-

XI—3—1918, Francuzija.

na, kad tokie mandrus!... Ak, tai gyvenimėlis buvo!... Povilas čiaupėsi užsiganė-dinęs, šaipėsi juokėsi, juo-kėsi, kvatojo.

— Nu, o miestuose ką mės, budavo, neišdirbom. Tai keno langus išmušam, tai—pasigavę—mergaite iš-bučiuojam. Gal, sakytum, valgio ar ko truko? O, bai-kos tiktai! Tik rytmečiais reikia nemiegoti. Apsisukai prie gyventojų durų—visko pilna. Vienur pieno bonką nukniaukei, kitur—duonos kepalą, kitur dar ką kitą. Taip ir gyvenam, budavo. Sakau, lyg paukščiai krumy-nuose: pabodo vienoj vietoj—važiuojam kitur; nusibo-do ten—vėl kitur. Vargiai rastum miestą, kuriame aš nėsu buvęs. Bet dabar—Dieve Apsaugok!...

— Nenoroms aš čionai pakliuvau. Rytmetyje, ka-da reikėjo stoti kariūmenėn, suikrovę maišelįn šio-to sprukau pro duris laukan. Jau arti stoties. Buvau pa-siryžęs važiuoti—važiuoti ir niekuomet atgal nebesugrįž-ti. Tik lipti traukinin—girdžiu, kažkas traukia už peties. Atsisukau—gi poli-ciantas...

— O kur

The Lithuanian Daily
LIETUVA
Published daily, except Sundays, by the
Lithuanian Publishing Co., Inc.
6253 So. Morgan St. CHICAGO, ILLINOIS.
Telephone: Boulevard 4250

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1935, at the
Post Office at Chicago, Ill., under act of March 3rd, 1897.

EDITOR, B. K. SALUTIS.

SUBSCRIPTION PRICE:

in Chicago, by mail —	
One year	\$6.00
Six months	3.50
Three months	1.85
in Chicago, by carrier —	
One copy	\$.02
Per week	.12
Per month	.45
in the United States, by mail —	
One year	\$6.00
Six months	3.50
Three months	1.85
in Canada, one year	
	\$7.00
in all other countries, per year	
	\$8.00

"Lietuva" yra kasdien, išskyrus nedidelius
Lietuviai: Lietuva, Dienraštis, Buvęs, Redaktorius.
Adm. Bronius K. Salutis. Adresas visoms koresponden-
cijoms:

Lithuanian Publishing Co.
6253 So. Morgan St., Chicago, Ill.
Telephone: Boulevard 4250

Prenumeratos kaina apgarsinimų skyriuje. Apgar-
sinimų kaina suteikiama pareikalavus.

Pristyti Redakcijon ir nesunaudoti rašakščiai grą-
žinami atgal tik tada, kada jų grąžinimo reikalaujama.
Rankraščių Redakcijon stundant, ir kuomet grąžinimo iš-
sės prie rankraščių yra pridėtos.

Prenumeratos, apgarsinimų ir kitokio būdo reika-
lais reik kreiptis laišku į Dienraščio Administraciją.
Korespondencijas, žinias ir straipsnius reik adresuoti
Dienraščio Redakcijos vardu.

Jokį raštą, be padavimo rašėjo tikro vardo-pravar-
dės (apart slapyvardės) ir adreso, negali būti sunaudoti.

Asmeniška Redaktorių galima matyti nuo 11:30 iki
12:30 šioje ir nuo 5:30 iki 6 vakare.

Lietuvos Laisvės Ginimui.

Kuomet Lietuvos likimas Taikos Konfe-
rencijoj "ant peilio ašmenų" svyravo; kuomet
su kiekviena diena vis labiau aiškėja, kad
ateitis nežada būti tokia laiminga, kaip kad ją
mėgino sutaisyti didieji šios galybės idealistai,
— ir lietuviai pradeda vis labiau blaivytis ir
suprasti, kad laisvės savo tautai negalima bus
įgyti, neįgavus ją apginti vien tik gražiais
žodžiais. Lietuviai vis labiau ir labiau prade-
da suprasti, kad jeigu jie ir upės kraujo pra-
lietu už pasaulio demokratijų, kariaudami sve-
tinuse šalyse, tai visgi tas, matomai, neuž-
tikrins jiems jų šalies laisvės.

Lietuviai šiandien gal geriau negu kada-
nors pradeda suprasti, kad "tas nėra vertas
laisvės, kas nemoka už ją kovoti, arba nemo-
ka jos apginti."

Šitoki obalsiai gal ne visai pilnai buvo su-
prantami visiems senesniems lietuviams, nespė-
jusiems dar pasilicuoti nuo baudžiaviškos
dviosios įtekės. Bet jie yra pilnai suprantami
dabartinę lietuvių gentkartę—dabartiniam
musų jaunimui.

Kilus tik pirmaj abejonei kaslink Lietu-
vos ateities, lietuvių jaunimas subruzdavo dar-
buotis: kilo balsai, reikalaujantieji tvėrimo lie-
tuviškų pulkų, arba lietuviškos kariūnės.
Chicagoje, Brooklyne, Bostone jaunimas pra-
dėda darbuotis.

Lietuvių kariūnės, pilnoj prasmėj to
žodžio, čia tverti negalima be valdžios tam ti-
kro leidimo. Bet musų jaunimas gali sutver-
ti organizaciją, kaip kad, pavyzdžiui, čekai
turėjo savo "sakalus," kurie kaip sykis tiko,
kuomet atėjo jiems reikalus už savo šalį stoti.

Gabrio sumanymas steigti Vyečių organizaci-
ją kaip sykis turėjo savo vyriausius tikslus steig-
ti tokios pusiau-militarės organizacijos. Je
sumanymas tačiau iškrypo į susiorganizavimą
visai kitokios rūšies organizacijos.

Dabar besioorganizuojanti lietuvių jaunimo
buriai turėtų centralizuotis į vieną kuną viso
Amerikoj. Jų disciplina turėtų būti pusiau ka-
reišiška, politika turėtų būti tokia organiza-
cijon absoliučiai neleidžiama, partijos ir parti-
jinės intrigos iš jos turėtų būti šluojamos lauk
be jokios mielaširdystės. Vienatinis tokios or-
ganizacijos obalsis turėtų būti "Už laisvą, ne-
prigulmingą Lietuvą" vienatinė tokios orga-
nizacijos užduotis turėtų būti—lavinimasis,
idant būtų pilnai tinkamais ir prisiruošusiais,
kuomet Lietuvos laisvę prisieis ginti; vienati-
nė tokios organizacijos "politika" turėtų būti:
įskiepyti lietuvių jaunimui neišdildoma minti
kad geriausias yra mirti, bekovoiant už laisvę,
negu gyventi paniekoj ir svetinų jūne.

Ateivystės Aprubežiavimas.

Senas mūsų prietelius, "Bilius prieš Atei-
vystę" ir vėl atėjo pas mus į svečius. Kongre-
sas vėl užgrybė sumanymą, kad sulaukyti ateiv-
vių plaukimą į šią šalį.

Šiuo sykiu bilius sumano užginti ateivys-
tę keturiems metams, bet už tai jis sulaukytu
nuo atvažiavimo Amerikon beveik visus ateiv-
vius iš Europos.

Kongresas, perleisdamas šitą bilių, aišku
kad turėjo du išrokavimus: viena,—bijomasi,
kad po karės galėtų pritrūkti darbų Amerikos
darbininkams, jeigu pradėtų plaukti nauji mi-
lijonai žmonių iš išbadėjusios Europos; antra
—bijomasi, kad nauji ateiviai galėtų ir Ame-
riką užkrėsti bolševizmu. Nekurie kongres-
manai net manė, kad bolševikai galėtų tyčia
užplukdyti Ameriką savo agentais.

Pirma priežastis gal but turėtų šiek-tiek
pamato, jeigu būtų tikrai žinoma, kad po karės
iš Europos ateivystė šion šalin padidės. Bet
kaip sykis to šiandien niekas tikrai dar nežino.
Nė abejonės, kad daugelis iš Europos važiuos
į jėskoti sau geresnio laimikio Amerikon, bet
taipgi nė abejonės, kad daugelis važiuos ir iš
Amerikos Europon—ypač ateiviai tų tautų,
kurios gaus po karės neprigulmybę, arba didesnę
laisvę savo tautai. Kuri pusė kurią persvers,
to šiandien niekas nežino.

Antra priežastis yra aiškiai neišmintinga.
Kad Ameriką apsaugojus nuo bolševizmo, rei-
kėtų ne tik uždrausti ateivystę, bet taipgi laik-
raščius ir knygas, nes propaganda taip gerai
platinasi per knygas ir laikraščius, kaip ir per
gyvą žmonių žodį. Bet juk Amerikos neap-
tersi šiandien "Činų siena"—neigi tam yra
bent kokis reikalas. Nuo Bolševizmo, ar kokio
kitokio negeisimo—"izmo" alima apsaugoti ne
Činų sienų statymu, bet mokiniu žmonių
supažindimu jų su blogiomis tų "izmų" pa-
sekmėmis, su lavinimu jų tikros ir išmintingos
laisvės supratime. Tas yra geriausias "skie-
pas" prieš visokias epidemiskas propagandas.

Prezidentas Wilsonas anais laikais griež-
tai išsireiškė prieš panašius ateivystės varžy-
mus. Reik manyti, kad jis ir šiuo sykiu užims
tokią pat poziciją ir vetuos šitą bilių, kaip kad
jis vetavo priešateivinį bilių pirmiausias.

Svetimaj Spaudoj apie Lietuvius.

SAVOTIŠKA PROPAGANDA.

Purvinos lenkiškos propagandos pavyz-
džių nestoka, bet kitą sykį tokia propaganda
pasiekia net kuniškumo (juokingumo) laip-
snį. Sakysim, nekuriuose Amerikos laikraš-
čiuose užtikame sekantį telegramą iš Danzi-
go, taigi matomai pačių lenkų išsiustą. Tele-
gramas, pasigavęs vieną lenkų melagystę apie
tai, buk lietuviai prašę lenkų užimti Lietuvą,
paduoda dar kitą melagystę, buk lietuviai esą
Lenkijos puolimo priežastim. Štai tasai te-
legramas, paimtas iš *Macon (Va.) News* ir ly-
giai taip pat tilpęs *Battle Creek (Mich.) News*:

D a n z i g, sausio 21 d.—Lietuviai, kurie
meldė Lenkijos suteikti pagelbą prieš bol-
ševikus, buvo atsakomybėje už puolimą di-
džios Lenkiškos imperijos vidur-amžių lai-
kais. Po to jie atsigrįžo ir prigelbėjo len-
kams užkirsti kelią platinimuisi Teutoniš-
kos tautos tryliktame ir keturioliktame šimt-
metyje. Lietuviai palaikė gyva seną Arijonų
kalbą ir daug Lietuvos kaimiečių gali
skaityti sanskritų kalboje.

Battle Creek News, Battle Creek, Mich
Sausio 23 d. 1919.

RAGINA PAGELBETI LIETUVOS VAL- DŽIAI.

Washington Post savo redakciniame
straipsnyje kalba apie sekantį žingsnį, kokį
reikėtų dabar talkininkams padaryti Rusijoj.
Siūsti tenai ekspedicijas prieš bolševikus yra
negalima, nes žmonės tam nepritar, sako ta-
sai laikraštis. Todel vienatinis būdas yra ap-
tvirti tas vietas, kurias užima bolševikai, idant
tokie būdu sulaukyti bolševikišką gaisrą.

"Idant tai padaryti—sako tasai laikraš-
tis,—reik tuojaus duoti greitą pagelbą vi-
soms toms Rusijos dalims, kurios neuži-
krėtė bolševizmu ir sustiprinti kaimynės val-
stijas. Siberijos, Ukrainos, Čecho-Slova-
kijos, Jugoslavijos, Rumunijos, Lenkijos,
Lietuvos, Estonijos ir Archangelsko val-
džios privalo būti moraliskai padrąsintos ir
materialiskai paremtos jų kovoj su bolše-
vizmu. Šitos valstijos apsupa bolševikišką
Rusiją žiedu pilno, ir kas daug svarbiau,
jos yra kylan tarp tos šalies ir Vokietijos,
—šalies, kuri padarė bolševizmą galimu da-
lyku ir dar vis tebetikisi pasinaudoti Rusijos
chaosu."

— Iš *Washington Post*, Washington, D.
Sausio 25 d. 1919 m.

Ką Rašo Kiti Laikraščiai.

DELEI ŠAUKIMO SEIMO.

"Tėvynė" neabejoja, kad
Seimas šaukti reikia. Savo
paskutiniame nameryj ji rašo
tame reikale sekanciai:

Matoma, kad idėja yra
pribrendusi, nesa beveik tuo
pačiu laiku toks pat sumany-
mas kilo apie linkę So. Bos-
tono. Tą patį sumanymą ir
tuo pačiu laiku pakėlė Dr.
J. Šliupas, Tautinė Taryba
ir kt.

Seimas šioje valandoje
yra būtina reikalingas šiems
dalykams:

1.—Dar kartą, daug ga-
lingiau, negu ikišiol, užciki-
šti pasauliui, jog Amerikos
lietuviai stoji ir stoji už vi-
sišką Lietuvos neprigulmybę
su demokratinės respubli-
kos valdžios forma.

2.—Reikalauti, kad kitos
valstybės—suprantama, ali-
antų valstybės—pripažintų
Lietuvos nepriklausomybę ir
dabartinę Lietuvos provi-
zionalę valdžią, išrinktą
žmonių iki tam laikui, kada
Steigiamasis Seimas nusta-
tys Lietuvos valdymosi tvar-
ką.

3.—Protestuoti prieš mu-
sų kaimynų pastangas pri-
jungti Lietuvą prie vienos
kurios nors kaimynių valsty-
bių,—kaip kad skelbiama,
jog vieni remia sumanymą
prijungti Lietuvą prie Len-
kijos, kiti prie Rusijos.

4.—Reikalauti būdų tie-
sioginiam susisėsimui su
Lietuva; ypatingai susisėsi-
mai yra reikalingi tam, kad
pagelbėjus duona ir drabu-
žiais Lietuvos žmonėms, ku-
rių niekas, per visą karės
laiką, nesėpė. To ytin turi
reikalauti tie amerikiečiai,
keno giminės liko Lietuvoje.

Apart šitų dalykų, yra dar
vienas, kurio delei, anot "San-
daro," seimas turėtų šaukti
—tai sutvarkymas Lietuvių
atstovybės Washingtono.
"Sandara" rašo sekanciai:

Mūsų nuomone Visuoti-
nas Am. Liet. Seimas reikā-
linga kuogrečiausia sušau-
kti ir del to, idant toksai
Seimas sutvarkytų Ameri-
kos Lietuvių Atstovybę Wa-
shingtono, t. y. kad ta atsto-
vybė būtų visuomenės, o ne
Tarybų paskirta.

"Amerikos Lietuvis" taip
pat neabejoja apie Seimo rei-
kalingumą, tik jis perspėja,
kad Seimas būtų "rimtas."

"Kad seimo sušaukimas
galėtų būti naudingas,—rašo
"Am. Liet."—apie tai nega-
lima abejoti, bet mums rei-
kia rimto seimo. O tą seimo
rimtumą privalytų užtikrin-
ti visuomenė, rinkdama vien
atsakančius rimtus žmones,
nesivarinėjant už partijas ir
nerenkant žmonių, kurie sa-
vo užduoties nesuprastų.
Pagalios lai seimas buna ir
neskaitlingiausias, bet rim-
tas."

Tame jis sutinka su nuomo-
ne "Darbininko," kuris duoda
sekantį patarimą:

"Jeį jau ir būtų nutarta
šaukti seimą, tai nesivaryti,
kad būtų koksaitlingiausias,
o tik varyti, kad būtų ku-
rimčiausias. Nusistatyti,
kas turi būti atlikti ir pasi-
rupinti, kad neatsikartotų
pereito seimo klaidos ir kei-
stumai, kaip va užsikirtimai
dėl maldos."

KAS YRA TAS DUNOJUS?

Lietuvių dainose tankiai yra
minimas "Dunojus"—"ėjo
mergelė į Dunojų vandenelį."

Taigi, kas tas Dunojus iš-
tikro yra? Lietuvų nekuri-

istorikai žino, kad Dunojus
yra upė įpuolanti į Juodąsias
jūres ir iš to išveda, kad lietu-
vių tauta, pirm negu apsis-
tojo dabartinę Lietuvą, turėjo
keliauti per Balkanus ir gy-
venti pakraščiuose Dunojaus
upės, į kurią gražios lietuvi-
tės "ėjo vandenėlio".

Ir toį nuomonę mūsų isto-
rikai buvo pusėtinai stiprūs.
Bet štai ant scenos pasirodo
mūsų kiti rašytojai ir dainiai,
kurie prirodiėja, jog visa tai,
ką istorikai prirašė apie Du-
nojų, yra pasaka. Ypač akvą
šiame reikale žodį taria mūsų
žinomas kompozitorius Mika-
Petrauskas, kuris "Sandaroj"
patalpino sekantį raštelį:

"Lietuvos dainose nuola-
tos minimas "dunojus, duno-
jėlis" ir šių dienų mums lie-
tuvams, išrodo kad tai dai-
nuojama išimtinai apie upę
Dunojų. Tad ne.

"Pasitaikė man skaityti
knygutę, parašytą Z. Alek-
sos, "Lietuvių Šeimynų Istor-
rija Juškevičiaus Dainose"
ir ten radau abejones kas-
link "dunojaus." Ant 7 pus-
lapio ten pasakya: "Nesu-
prantamas žodžio dunojaus
paėjimas. Bet galima taip
išaiškinti: vanduo, vandenė-
lis, vanduo (o)nelis. Atme-
tam "van" ir permainingas ga-
lunę, gaunam du(o)noje-
lis ir dunojus. Vienok tas
žodis galėjo pereiti į lietuvių
dainas ir iš kitų tautų."

"Z. Aleksos išvadžiojimai
privertė mane pasakyti, ką
aš žinau apie žodį dunojus.
Žodis "dunojus," (kiti sako,
"dunoja") yra iki šių laikų
žinomas trakiečiams, pane-
munės gyventojams, kaip o-
upės Nemuno, ar bile upės
giliausi vieta, atavarynas
arba, kaip ežerų gelmes vā-
dina panovartomis. Upės
ge' nē—dunoja, o ežero gel-
mē—panovarta. Dainose yra
aišku:

"Ant jurių-marelių,
Ant gilaus dunojėlio,
Ten skalbė-baltė jauno
mergelė

Dvi-tris pionas drobeles."
"Kad vandenų gelmes
vadina dunoja, yra daug pa-
tvirtinimų, aiškių patvirtini-
mų dainose. Vėl gi:

"Ant jurių-marelių,
Ant dunojėlių
Vaikščiojo mergelė,
Pametė žiedelį."

"Apie dunojų esu girdė-
jęs jau seniai iš lupų žmonių
ir paklausus man dainą dai-
nuojančios, ką tai reiškia
"dunojus"—išsiaiškino, kad
tai kiekvienos upės giliau-
sios vietos.

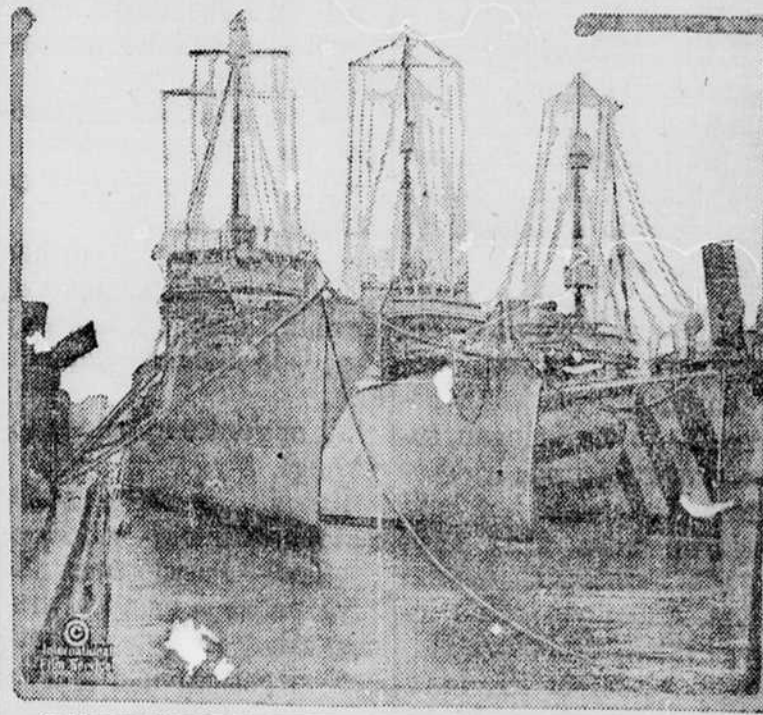
"Švenčionių apskrityj,
apie Palusę, Kultanėnus,
Linkmenis, Labanorą, Kuk-
tikas,—visur vartoja žodį
"panovarta"—giliausia ežero
vieta, bet pakraštyje. Taip
aš girdėjau apie "dunoją ar
dunojų."

Jeigu prie mūsų istorikų ir
dainų prisidės dar ir mūsų
kalbūninkai, tai gal galys
ir paaiškės šita "misterija" su
Dunojom.

IŠ LIETUVIŲ KARININ- KŲ JUDEJIMO.

Apie lietuvių karininkų ju-
dėjimą Chicagoje skaitytojai
jau yra girdėję; bet čikagie-
čiai štai pradėda sekti ir kitose
kolonijose, ypač So. Bostone.
Vietiniam laikraštyj "Darbi-
ninke" štai kas pranešama:

Lietuvių karininkų leite-
nanto Jono J. Ramanausko
ir kareivio Jono E. Karoso
užmanymu buvo sušauktas
sausio 29 dieną Sv. Petro
parapijos bažnytinėje sve-

tainėje lietuvių jau-
nimo susirinkimas, kuriame
plačiai apkalbėta reikalas lie-
tuvams karininkams ir vi-
siems lietuviams jaunuo-
liams susieiti į krūvą ir pra-
dėti kuniškų pajėgų lavini-
mo darbą.

Tikslius ir siekius panašių
organizacijų išdėstė susirin-
kusiam jaunimui leit. J. J.
Romanauskas, kun. K. Ur-
banavičius ir kar. J. E. Ka-
rosas. Jie pabriežė, kad
jaunimo, lietuvių vāuome-
nės, o sykiu visos Lietuvos
dvasia ir būdas priklausys
nuo jaunimo protiško ir fi-
ziško išsilavinimo.

Atletika, gimnastika, muš-
trais jaunimą, sustiprina ne
tik fiziškai, bet ir protiskai.
Pažymėta irgi, kad Lietuvos
reikalai, jos laisvė reikalau-
ja Amerikos lietuvių jauni-
mo susiorganizavimo ir di-
desnio tarp savęs susiklau-
symo. Taip-gi paaiškėjo,
kad kuno mankštinimui yra
reikalingi ir naudingi prie
kiekvieno užsiėmimo.

Jaunimo susirinkime savo
nuomonę galėjo išreikšti visi
kas tik norėjo. Paaikšėjo
tokios jaunimo organizaci-
jos tikslams ir naudai, pa-
kviesta norinčius padaryti
pradžią. Susirašė 17 ypatų,
kurios iš savo tarpo pasky-
rė leit. J. J. Romanauską,
kar. J. E. Karosą ir p. Vin-
cą Ribinską išdirbti naujai
organizacijai vardą, įstutus
ir t. p.

Kuomet įstatai bus išdirb-
ti, bus sušaukta jaunimo su-
sirinkimas ir galutinai bus
viskas nustatyta. Tada ir
pradėsime gerą ir naudingą
darbą.

IR MANO NUOMONE SEIMO KLAUSIME.

Dienraštyje "Lietuva" num.
19 tilpo iš Tarybų posėdžio
pranešimas, kad yra pakeltas
lausimas apie sušaukimą
Amerikos Lietuvių Visuotino
Seimo. Vieni pritaria tam
seimui, kiti-gi yra priešingi.
Leiskit ir man šitą pasakyti
tame reikale.

Nors aš gal nemokėsiu gra-
žiai išvėdžioti, bet užtat pasa-
lysiu, ką mes prasiokėliai ma-
nyme ir jaučiame.

Aukų gausumas daugiau-
siai remiasi ant kolonijų vei-
kėjų. Jų triūs sukelia ma-
upas minios, taigi ir geros
pasekmės aukų rinkimo pra-
kalbose ir vėliau po stubas au-
kas išrenka tie patys kolonijų
veikėjai. Smagu darbuotis,
pokol tokio veikėjo tikrą pasi-
šventimą visuomenė tinkamai
apvertina ir pakol kiti netrū-
do darbuotis taip pasišventu-
siam veikėjui.

Jeį toks trukdymas paėina
nuo žmonių, nuo kurių prade-

dantis darbuotis nesitiki prita-
rimo, tai į tokius trukdytojų
darbus neatkreipi atydos. Nes
žinai, kad jie buvo pasirengę
tik ardyti darbą, imiesi dar-
buoliau darbuotis, kad pergalė-
jus tas klutis, kurias buvį
pasirijęs pergalėti.

Bet paskutiniiais laikais tau-
tininkai ir katalikai, kurie eina
prie vieno tikslo—Lietuvos
Neprigulmybės,—trukdo aukų
rinkimą patį sau. Tai keistai
atrodo, bet taip yra.

Atvažiuoja vienas kalbėto-
jas, tai gria tik save ir ragina
aukauti vien tik savan fondan,
kitą-gi fondą dar kiek ir nu-
peikia. Atvažiuoja kitas kal-
bėtojas, tas gria jau kitą—
savo fondą ir pataria aukauti
tik jį. Ir pasidaro košė, ku-
rią išvalgyti privalo kolonijų
veikėjai.

Žmogus, turėdamas gerus
santykius su lietuviiais, neturi
noro darbuotis nei vieno fon-
do labui. Nes žinai, kad kaip
tik pradėsi darbuotis kurio
nors fondo, padidiniui, tai
tuoj susipyksi su gerais kaimy-
nais ir tai be jokio reikalo. Su-
sipyksi tik todėl, kad tam ar
kitam "vadui" norisi veikti
aip, o ne kitaip, idant apgy-
nus savo ambicijas, ambicije-
les, kurios neturi nieko bendro
su išgavimu Lietuvai laisvės.

Todėl Visuotinas Seimas
yra būtina reikalingas. Sei-
mas reikalingas tam, akd sykį
ant visados sustabdzius tą
sriovinį trynimasi reikaluose,
kurie lytisi išgavimą Lietuvai
Neprigulmybės ir abiem srio-
vėms yra vienodi (čia kalbu
ik apie tautininkus ir katali-
kus, nes socialistai turi kito-
kus siekius).

Ypač svarbu yra turėti vie-
ną bendrą fondą ir bendrą Ta-
rybą. Bet reik, neatbutinai
reik, kad ta Taryba ištikro bū-
tų bendra,—bendra visuose sa-
vo darbuose, o ne tik ant po-
pieros, kaip kad iki šiol buvo.
Philadelphia, Pa.

A. L. Reika.

LINKEJIMAS.

Linkiu "Lietuvos" Dien-
raščiai kuogeriausio pasise-
kimo, kad įgytų kuodau-
giausia skaitytojų.

Kad "Lietuvos" Dienraš-
tis, suteikdamas geras žinias
ir naudingus pamokinius,
platindamas apšvietą tarp
žmonių, susilauktų ilgo am-
žiaus ir didelės ir gražios
skaitytojų šeimynėlės.

Jurgis A. Nevulis.
Amsterdam, N. Y.

PASISKAITYKITE!

Kudikiui.

(mergutei K. Z.)

Pasapnuok-gi, kudikėli,
Kol dar sapno laikas,
Kol tavęs dar ne svaigina
Nuodų pilnas tvaikas.
O jei skausmas iš netyčių
Tat širdelę spausių,
Paprasysie motinėš
Tave kad užjausčiau.
O jei skriauda neteisinga
Tu kada pajusi,
Pasiskysk geram tėveliui
Ir užstotą busi.
O kad aš jau kovas rytas,
Žengsi į gyvatą
Atsimink, kad visur tave
Geras Dievas mato.

NUO APENINŲ IKI ANDŲ.

(Mėnesinis apsakymėlis)

Kartą tulas trylikos metų Genuos bernelis, darbininko sunus, iškeliavo Amerikon savo motinos įsėkotų.

Dviejais metais pirmiausia jo motina išvažiavo į Buenos-Aires, didįjį Argentinos respublikos miestą. Ji tikėjosi likti tarnauti kokio nors turtingo pono ir greitai laiku uždirbti tiek, kad galėtų padėti kiek šeimynai, kuri iš priežasties visokių nelaimių nubėdėjo ir prasiskolino.

Nemaža tokių drasių moteriškių iškeliavimų taip toli ir tuo pačiu tikslu ir po kelerių metų grįžta gimtinėn, kartais sutapusioms ne viena tikstantį lry, nes Amerikoje tarnaites gerai apmoka.

Karčiomis ašaromis verkė nelaimingoji motina, atsisveikindama su savo sunumi; vyresniajam buvo aštuoniolika metų, o jaunajam tik tai vienuolika, visgi jina drąsiai iškeliavo, daug ko pasitikėdama.

Kelionė buvo laiminga ir tylus kelionės pasiekimas: nuvažiavusi į Buenos-Aires jina greitai rado vietą tuloje Argentinos šeimynoje, kuri duosniai mokėjo ir jos neniekino. Tą vietą jai part pino jos vyro gimnaitis, pirklys iš Genuos, jau seniai gyvenęs Buenos-Airese.

Kai kurį laiką jina nuolat rašinėjo saviems. Susitarus, vyras siuntinėjo laiškus savo gimnaitiui, kuris juos atiduodavo emigrantei. Atsakymus irgi jina rašė, dar nuo savęs berniukus žodžius pridėdama. Uždirbdama aštuonias-dešimtis lry mėnesyje ir nieko savo reikams neišleidždama, jina kas trečias mėnuo siųdavo namo gana daug pinigų, o jos vyras, tas žmogus, apmokėdavo skolas, ir tokiu būdu pamazų grąžino sau gerą vardą. Taipogi ir jina dar tvirtindavo viltis, kad žmona greitai laiku grįžianti; namas be jos atrodė tuščias; ypač liūdėjo mažas sunus, kuris motiną labai mylėjo ir negalėjo prie jos nebuvimo priprasti.

Praslinkus metams nuo jos išvažiavimo atėjo atvirukas, kuriame jina rašė, kad esant labai sveika, ir nuo to laiko iš jos jokios žinios nebeturėjo. Du kartu jie rašė gimnaitiui, jina neatsakė. Parašė tai šeimynai, kame jina tarnavo; bet turbūt, iškraipė pavarde ir laiška nenuėjo, nes atsakymo nebuvo. Bijodamiesi, koks nors nelaimės, jie parašė Italijos konsulu Buenos-Airese, kad tasai surinktų žinių.

(Toliaus bus).

SIENINĖS POPIEROS VALYMAS.

— 1) Kad išimti visus plėmus nuo palytėjimo rankomis, sumaišyk šlyno su vandeniu grietinės tirštumo, uždrėbk ant suteptos vietos ir palik iki kitai denai, kuomet ji bus lengva nūnti su peiliu ar šepėčiu.

2) Jei neperdarį įrukus, by kurio kambaryje popiera atrodoys geriau perbraukus tiesiai: užais minkštą šluota, užtiesta švarum, minktu skuduru. Vienok, jei popiera labai sutepta, ai geriausiai yra nuvalyti su labai sužiedėjuoia duona. Suraišyk kepalėlio ketvirtį į kuoplo-čiausias riekes ir brauk per popierą tiesiog žėnyn. Nuvalyk po kokią mastą ant karto vis to pačion pusėn ir žiurėk nesubraižyti. Šitokiū būtu labai įrukusios popieros galima padaryti, kad išrodytų beveik kaip naujos.

IŠIMTI GELFŽIES RUDIS.

— Ištarpnk pusę šaukštėlio oksališkos rūgšties (oxalic acid) užpilant tris šaukštus karšto vandens ir pavilyk jame surudintas vietas, arba sušlapink su kerpe ar skuduru. Kai tik rudas išdils išplauk tyrame vandenyje, kad tas neužkenktų drabužiams. Kitas vėl padavadijimas yra suvilgyti surudintą vietą citrinos sūnka ir laikyti ant garuojančio puodo.

Ka Lietuviai Paryžiuje Veikia.

Nors navatna, bet Amerikas Lietuviai, ištroškusie žinių, kas daroma su Lietuvos reikalu Paryžiuje, gauda apie tai daugiausiai žinių ne nuo savo atstovų, bet nuo pašalinių lietuvių, esančių Paryžiuje, būtent nuo kun. Vilimavičiaus, kuris tankiai parašo laiškus Amerikon.

Šiuo sykį štai kokių žinių jis praneša savo dviuose laiškuose—vienas kurių rašytas kun. J. Jakačiui, o kitas Lietuvos Laikinosios valdžios premieriui Valdemarui.

Kun. A. Vilimavičiaus

laiškas kun. J. Jakačiui.

Aš Tamstai tiek prirašiau visokių laiškų, kad neturėsi nei kur dėti. Mat toks mano gyvenimas, kad krutu ir kručiu. Gal kada nors sušaršiu pasilsio valandos. 19 gr., 1918 m., pasiūniau Tamstai kablegramą, prašydamas atsųsti 5,000 dolarių—apie 25,000,000 francų užuokį frankų. Mat, kada iš atvažiavau į Paryžių, tai uojuas suradau p. Mastauską, p-lė Pouvreau ir inžinierių Ernestą Galvanauskį, prov. Pletakį ir p. Pautienį, kurie seniaus čia, Paryžiuje, gyveno. Sujudinav visus. Aš, apsigyvenęs pas vieną kunigą francūzų, kuris atsai dirba rusų krašto komisijoje su 3 profesoriais, ataliku universiteto, įtraudiau juos į mūsų tautos klauimą. Jie atidarė man visas duris. Jie baigia tvirti Francūzų-Lietuvių Komitetą Lietuvos reikalams ginti, ir kurį įeis žinomiausis Francūzų žmonės. Jie lankosi su manim kartu po svarbiausias redakcijas ir tokiu būdu nukertame lenkų įtekme ir lenkų teikiama melagingas žinias apie Lietuvą.

Sako, gavo leidimą atvykti lietuviams. Po dešimties dienų mano darbo jau gavome leidimą, kad Lietuvos atstovai atvažiųotų prie Aliantų valdžią. Ir palengvino susisėimą su Šveicarija ir Švedija. Prikalbėjau p. Matauską atidaryti Lietuvos Informacijos Biurą. Tą sutiko, bet nenori leisti laikraštį francūzų kalboje su tikslu siuntinėti kasdieną į francūzų laikraštis visokias žinias apie Lietuvą. Atsisako tuomi, kad pinigų neturįs! Be pinigų ką-gi padarysi! Kiek tai darbo: 1) vesti Francūzų-Lietuvių Komite-

tą, 2) vesti gerai informacijas pas laikraštius ir valdžias, nes dabar reikalauja memorialų: a) apie Kauno, Vilniaus, Suvalkų, Grodno, Vitebsko gubernijas, apie Rusų Lietuvą ir Latgaliją, b) apie ekonominį ir susisiekimo stovį ir tt., c) apie Lietuvą apskritai su kuoplačiu su išdėstymu, d) apie santykius su kaimynais, 3) laikas nuo laiko parvažiuoti į Šveicariją ir tt. Tą darbą atlikti patsai p. Mastauskas negali ir neturi laiko. Taigi aš tikėdams, kad jūs atsiųsite pinigų, pasamdžiau du profesorius, kurie kartu su manim padedant inžinieriui Galvanauskui, rašome memorialus ir duodame juos kur tik reikia. Profesoriams primoku į mėnesį po 500 frankų. Panelę Pouvreau norėjau sunaudoti tam darbui, bet nieko nebeišėjo. Perstatęs dalykus inž. Galvanauskui ir p. Šaliunui liepiau padaryti memorialą prašanį pripažinti Lietuvos Laikinsą Valdžią, o ne griauti. Tat dabar jau ir įvyko. Kaslink "Revue Baltique" tai aš sandarbininkauju, bet tas laikraštis yra latvių rankose ir lietuviai ne visa gauna patalpinti tenai, kas Lietuvai yra svarbu. Vienu žodžiu, lietuviams reikia turėti Paryžiuje savo laikraštį. Tvirtai tikintis, kad jūs, Amerikiečiai, priduosite man pagalbą greitai laiku. Turiu tikros pagarbos žadėjus.

Kun. Adomas Vilimavičius. Narėtų Vyskupo ir Taikos delegatus.

Savo laiške į priėmimą Valdemarą kun. Vilimavičius pataria paskirti Lietuvos delegatų į Taikos Konferenciją ir vieną vyskupą laiškas skamba sekančiai. "Profesoriui Valdemarui, Ministrų Tarybos Pirmininkui.

"Ponas Pirmininke: Skubinuosi pranešti jums, kad jau galite siųsti lietuvių įgaliotinius pas Talkininkų valdžias: Angliją, Ameriką, Italiją ir taipgi delegatus į Taikos Konferenciją.

"Butų geistina, kad vienas lietuvis vyskupas būtų tarp delegatų į Taikos Konferenciją. Jeigu vyskupas negalėtų būti tarpe delegatų, tai vis-gi būtų reikalinga, kad nors vienas vyskupas atvažiųotų į Paryžių užmegsti santykius su francūzų dvasiškija ir tartis apie siuntimą lietuvių studentų į

Francijos kolegijas ir universitetus.

"Jeigu nebūtų galima sušyk išsiųsti atstovybę prie francūzų valdžios, tai, ar negalėtumėte duoti diplomatinis įgaliojimus p. inžinieriui Ernestui Galvanauskui, p. advokatui Mastauskui ir man, nes mes gyvename Paryžiuje.

"Delegatai ir vyskupai, jei jie tapo pasiūsti, galės atkeliauti per Šveidiją arba per Šveicariją.

"Be mažiausio atidėlioimo kreipkitės prie Francūzų Valdžios ir teikitės taip pat man pranešti žinių per komendantą p. R. Pinon,

BARGENAS

\$200 Phonograph su rekordais ir deimanto adata, parduodu už \$55. Taipgi pulkų Player Piano, vėliausios mados. Seklyčios setų valgomų ir miegamųjų kambarių setus, divonus, parėkalus, parduodu už bilie teisingą pasiūlymą. Neprašyskite šio bargeno. Rezidencija 1922 S. Kedzie Ave., CHICAGO

VALENTINE DRESSMAKING COLLEGE

Mokina siuvimo, kirpimo, designing diemonis ir vakarais dėl bıznio ir namų. Pafudijimai išduodami ir vietos parupinamos dykai. Atslankykite arba rašykite, o mes pasistengsime suteikti jums patarimą.

SARA PATEK, Principal

6205 S. Halsted St., 1850 Wells St. 2407 W. Madison St., Chicago

MUSU GVARANCIJA

Jeigu esi neužsiganėdines su šitą dėžutę augščiausios rūšies, tai tavo krautuvninkas tau sugrąžins pinigus atgalios.

Jūs Pamėgsite šitą Kavą arba Jūsų Pinigai bus Sugrąžinami.

KUOMET tu perki dėžutę WILSON'S CERTIFIED KAVĄ tu gali būti tikras kad gauni augščiausios rūšies. Musų gvarancija ant kiekvienos dėžutės gali jus užtikrinti, kad busite užsiganėdinę.

Tre WILSON kavos išdirbėjai yra taip išdirbė kavą geriausios rūšies taip, kad išgėrus pirmąjį puoduką jūs pamatysite, kad "WILSON BLEND" kava ir jūs pasidarysite draugai ant visados.

Tavo groserninkas ją parduoda Raudonose dėžutėse, gi Mėlinose Dėžutėse yra — tai mūsų geriausios rūšies. Abidvi rūšys turi specialį WILSON skonį kuri negali rasti rūšies kavoj.

Įpraskite pirkti WILSON maisto produktus. Jie yra visi geri ir užganėdinanti. Paprašykite savo groserninko. Paprašykite jo kad jis parvežtų jų, jeigu dar jis neturi savo stocke.

"THE WILSON LABEL PROTECTS YOUR TABLE"

Jis narsus, tik ne prieš savo pačią...

Piešė JONAS STANKUS

VIETINĖS ŽINIOS

IS SO. ENGLEWOODO.

Yyrai ir vėl pasidarbavo.

Ei, vyrai, jeigu jūs norite pamatyti, kaip reikia tvirtos bombarduoti, tai pasižiūrėkit, kaip smarkus So. Englewoodo tai daro. Ne tik palikiai, bet ir pats bičas lietuvių ir Lietuvos neįklastų, jeigu visi lietuviai būtų taip narsūs kovoje už Lietuvos laisvę, kaip kad yra So. Englewoodo lietuviai.

Kiek jau jie širminių nusuntę kovoti už Lietuvos laisvę, o štai dabar ir dar vieną diekį švį paleido, prisijusdami, apat kelių šimtų pirmiausių prisijusčių, dar čia \$146.00 aukų Lietuvos laisvei.

"Visi mes veiksime ir aukaime, aukaime ir aukaime be paliovos, kol tik mūsų brangi tėvynė neatgaus sau laisvės, neprigulmės"—toks yra So. Englewoodiečių balsas.

Dr-stė Šv. Augustino Vyskupo laikytame savo metiniam susirinkime apsvaistę savo reikalus ir nepamiršo taipgi ir tėvynės Lietuvos. "Laisvės, laisvės, laisvės, mūsų tėvynei reikia—ir tai laisvei mes šiuo sykiu paaukausim Laisvės bondsą"—tokia buvo narių nuomonė. Pasakyta, padaryta. Ir draugija paaukavo Lietuvos laisvės reikalams šimta doliarinį Laisvės bondsą.

Apart to, nariai apsisuko ir išrinko komitetą aukų pirkimui (iš J. Stankaus ir J. Jonušio), surinko dar \$12.61 aukų; prie jų Jonas Činka \$2.00 ir K. Belskis \$1.00. Tokiu būdu iš viso pasidarė \$115.60.

Apart to čia taipgi yra jaunas, bet puikus Vakarės Žvaigždės Lavinimosi Klubas.

Laike klubo susirinkimo aiško Butkevičiaus svetainėje, p. P. Petkunas paaiškino nariams apie mūsų tėvynės padėjimą, primindamas, koks dvigubas pavojus, koks grėsis iš vienos pusės nuo bolševikų, iš kitos pusės nuo lenkų. Visi nariai vienbalsiai išreiškė didžiausią užuojautą savo tėvynei, ir nors klubas dar jaunas, bet iš savo išdėstaukavo \$20.00, o nariai šekaničiai suaukavo: P. Petkunas \$1.50; J. P. Grigaliūnas, J. Kaupas, J. K. Grigaliūnas, ir P. Kevynas—visi po \$1.00; smulkių aukų \$4.90—viso labo klubo varlu paaukauta \$30.40.

Pas Jonas P. Grigaliūnas šitas aukas, iš viso \$146.00 perdavė "Lietuvos" redakcijai.

[Redakcija jas priėmė "Lietuva".] Tame pačiame susirinkime p. Petkunas davė įnešimą, kad Klubas prisidėtų prie vietinio keturių draugų komiteto, kuris jau nuo celių metų puikiai darbuos Lietuvos gelbėjimo ir šelpimo reikaluose. Prie šio komiteto prisidėjo: Šv. Augustino dr. J. TMD, ir S. LA. vietinės kuopos ir Tėvynės Mylėtojų Lietuvos Draugystė. Ačiu šio Komiteto pasidarbavimui, S. Englewoodiečiai taip puikiai parodė savo darbais laike karės, kad jų rekordą vargiai sumušė bė kokią kitą koloniją.

Pranešimas.

Keturių So. Englewoodo Draugijų Komitetams šaukia savo susirinkimą ketverge vasario 6 d. šių metų į Jono Baukaus svet., 8430 Vincennes ave. Kviečiame taipgi komitetą naujai prisidėjusio Vakarinės Žvaigždės Lav. Klubo. Bus daug reikalų apsvaistymui ir bus rinkimas darbininkų ateinančiam balui, kurį rengia viršminėtas Komitetas subatoj, vasario 8 d. šių metų J. Bukevičiaus svetainėje, 8132 Vincennes ave.

IS TOWN OF LAKE.

Vasario 2-ą dieną, Lietuvos Vyčių 13-tos kuopos atsibuvo teatras ir balius. School svetainėje, prie 48-os ir So. Honore gatvių.

Tikiuosi, kad man bus leista išreikšti nuomonę, kaip tas lošimas man atrodė ir kaip aš apie jį maniau.

Buvo loštas veiklas: "Palocius Ežero Dugne". Lošė ne gerai, ne taip prastai. Nekurie artistai turėjo sau pasiėmę visiškai netinkamas loles. Bet tai nesvarbu.

Toliau jie iš lenkų padarė vokiečius; tai neleistina. Apie lenkus ejo visos lošimas ir, vietoje lenkų kareivių, buvo vokiški aitėliai. Jeigu emė tokį veiklą lošti, tai reikėjo pažinti tam veikalui ir tinamos scenerijos. Dabar tur turėjo būti vanduo, ežeras, ten buvo padaryta kalnai, uolos, kas visiškai neiko tam veikalui.

Aš iš savo pusės patariau ateityje lošiant tokiu eikalus, reikia stengti uos atsakančiai atlikti, ne nenkai atvaizduodami ir paįs artistai nustoja kreditu r nupuldo vertę veikalo les žmonės, nesugebėdami upvertinti lošėjus, tankiau ia pamano, kad tai yra veikalas neinteresus ir daugiau nenori jo matyti.

Dar aš nežinau, kokių būtu jie tenai davė tas dovanas lošėjams.

Publikai geriau patiko ki aktorai, bet dovana įteikta "Arnoldui", kurs lošė ilpnokai.

Iš savo pusės aš linkiu jiems viso labo ir toliau daruotis, tik patarčiau, kad ieimty ateityje tokių veiklų, kurių negali atsakančiai atlikti. Verčiau imti tik toius veikalus lošti, kuriuos gali tinkamai atlikti, tuomet monės būtų užganėdinti, ir okiu būdu jie pradėtų patitikėti lietuviais aktoriams.

Senas artistas.

D. L. K. KEISTUČIO KLIUBO VAKARAS.

Praeitą nedėdienį D. L. Kunig. Keistuvio klubo dramos skyrius Pulaskio svetainėje lošė veiklą "Motinos širdis".

Lošime dalyvavo visi žino ni scenos mylėtojai, išskyrus ik vieną "motiną". Ji išrodė gabi lošėja. Pradedant veiklą lošti, ji gražiai paliuliavo mažą kudiukėlį. P. A. Liutkaitė pusėtinai atliko savo rolę. Kitiems artistams truko energijos, neturėjo gyvybės ir per daug išrodė nuliudusiais.

Po perstatymo Keistučio mišrus choras sudainavo keletą "raudonų" ne kokios kompozicijos dainelių. Nors dainininkų ir buvo gražus

burelis, bet balsus laikė savo krutinėje, kaip uždarytus. Jeigu tas choras ateityje pasigamintų geresnės kompozicijos dainelių ir geresnį mokytoją, tai gal galėtų tapti geras dainininkais. Ten buvęs.

PRAKALBOS IR KONCERTAS.

Subatoje, vasario 8-ą dieną, 7 v. 30 m. vakare, M. Meldazio svetainėje, prie 2242 W. 23-čio place įvyks didelės Prūsų Lietuvių prakalbos ir koncertas.

Programė dalyvaua "Birutės" choras, kuris padainuos naujų dainų. Taipojau bus monologų, kuriuos atliks žymūs lietuvių artistai. Gerbiama Lietuvių Rašėja, p. Zemaitė, laikys svarbią prakaitą apie Prūsų Lietuvių žargus karės metu. O p. J. Ilgaudas, p. St. Šimkus ir kun. J. J. D. Razokas kalbės apie Prūsų Lietuvių reikalus.

Po prakalbų bus ir balius. Panašiai iškilmingas prūsų lietuvių vakaras, ar bent ik ne pirmutinis bus Chicagoje. Kiekvieno lietuvių ra pareiga dabar remti prūsų lietuvių, kadangi ir jie au sukuto darbuotis išuovimui iš po svetimo ungo savo Tėvynės Lietuvos.

PARGRIZUSIE MUSU KAREIVIAI.

Šomis dienomis pargrįžo Chicago iš Francuzijos A. Budavičius ir J. Paplauskas.

Pas Paplauskas, gyvenantis prie 2321 So. Hoynave, dalyvavo mūsųose ties Verdun, Francuzijoje; ten buvo sužeistas—turi koją peršautą—ir gaisais užtroškintas.

Pas Budavičius yra muzikantas ir gyvena prie 2255 So. Sacramento ave.

Westsideiečiai yra linksmi atgal susilaukę savo kaimynų viengėnčių karžygių. R. Zauras.

Nuo Redakcijos. "Lietuvos" Redakcijai bus malonu pranešti laikraštyje ir apie risus kitus lietuvių, grįžusių iš karės namo. Patįs kareiviai, arba jų pažįstami r giminės teiks duoti apie ai žinią asmeniškai, raštu, arba pašaukdami "Lietuvos" redakciją per telefoną—telefonas yra: Boulevard 1250.

Surašuose vasario 4-tą d., 1919 m. Frank Kapočius, iš Chicago, 3252 So. Morgan gatvė—lengvai sužeistas.

PATAISYMAS.

Mums pranešė komiteto narys, kad susirinkimas Darbininkų Vartotojų Bendrovės apie kurį buvo pranešama vakarykščiame "Liet." Dein. numeryje atmainyta.

Susirinkimas minėtos draugijos šėrininkų įvyks ne 6-tą dieną, bet 13-tą dieną vasario.

"Liet." Dien. Red.

IS MELROSE PARK, ILL.

Ketverge 13-tą dieną vasario 1919 metuose, Frank ir James svetainėje, kampas Lake ir 23-čios gatvės, 7:30 valandą vakare, Darbininkų Vartotojų Bendrovės bus metinis susirinkimas. Visi šėrininkai yra kviešiami neužmiršti atsilankyti.

Taipgi prašome, kad ir nauji nariai prie šios Darbininkų Vartotojų Bendrovės prisidėtų. Atsilankiusiems nelietai mes su

teiksime visas informacijas.

Kur bus didesnė vienybė, ten bus ir galybė. Tuomet svetini visoki perkupčiai negalės mus išnaudoti parduojamumms valgomus produktus už neprieinamas kainas.

Kviečia Direkcija.
Sekr. P. M. Valucka

CHICAGOS LIETUVIŲ KAREIVIŲ DOMAI.

Šiuomi pranešame, kad Chicago 1-mo Lietuvių Kareivių Regimento kapralų paržantų ir augštesnių oficerų susirinkimas įvyks šiandien, seredoj, "Birutės" svetainėje prie 3249 S. Morgan gatvės, šale "Lietuvos" redakcijos, 8 valandą vakare. Malonėkite visi kapralai ir saržantai ateiti. V. Ldyba.

ATSIMOKES UŽ PRIGAVIMĄ.

Po penkių metų mylėjimosi jaunikis Dr. Henry H. Wegert gyvenantis prie 2402 Van Buren gatvės, pabėgo dienoje apsidėmimo, nuo savo "jaunosios" Mrs. Marie Fales, Kuomet Dr. Wegert nepasirodė ant paskirtos vestuvių vakarienės, Marie įpuolė į histeriką.

Prieš kelias dienas ji pati buvo prapulusi, palikdama tuomet namieje sekantį rastelį: "Gyvenimo sąlygos tapo nepanešamos. Vestuvių drabužiai, lai bus mano įkapiai".

Bet Marie nemirė. Visgi užvakar naktį ji pasisakė, jogei nenorinti ilgiau gyventi. Ji atsisakė valgyti nuo pereinio ketverg, kada ji atėjo į Mrs. Jesse Warren ramus prie 2330 Monroe gatvės.

"Aš atsisėsiu su Dr. Wegert. Vienatinis budas ji užgauti—tai dalytėti jo pinigų maišelį". — sakė Mrs. Fales.

Mat ji planuoja apskusti daktarą už sulaužymą prizadų. Toliau Mrs. Fales taip išsitarė apie daktarą:

"Jeigu doliarį nuo jo atimtum, jo širdis plyštų, bet vistiek jis turi būti nubaustas".

"Ar aš ji nyliau ar ne,—aš nežinau. Aš ji laike penkių metų mylėjau ir negaliu pradėti jo neapkęsti į dvi dienas".

Paskui moteriškė papasakojo savo bastymąsi per dvi dienas nuo to laiko, kada ji apleido savo namus.

"Aš buvau Mrs. Warrens namuose tą naktį. Išėjau 6-tą valandą serodos rytą. Nuėjau į Lincoln parką, tenais aš žiūrėjau į ežerą. Aš norėjau pasikandviti, bet žmonės pradėjo žiūrėti į mane ir aš pabijojau būti suareštuota. Tada aš nuėjau į Rock Island geležinkelio stotį Serodos naktį aš pernakuvoju stotyje moterų kambarėlyje. Ketverge aš nuvažiuavau į Lowell, Ind., į jo motinos namus,—tenais jo neradau. Ketverg naktį aš nuėjau pas jo seserį Mrs. Frank Poe, gyvenančią prie 3719 Lowell ave. Čia nieko neradau namieje".

Keturių Veiksmių Drama

Valkata

PUIKUS VAIZDELIS
Labai tinkanti perstatymui

Lošime
Dalyvauja 4 vyrai ir 3 moteris.
KAINA 35 CENTAI
Užsakymus su pinigais siųsti

"LIETUVA"

3253 So. Morgan St. Chicago, Ill.

BIZNTERIAI
GARSINKITES
DIENRAŠTYJE
"LIETUVA"

Pepatėmyti Gamtos

STEBUKLAI

Mes matome šviesą, giedrą dieną, mes matome tamsią naktį, matome labai giedras atmainas—iš giedros į liety, audrą, sniegą, matome dangų braiznčius žaibus, girdime gyvybę drebinantį griausmą. Kas tą viską atlieka, daugelį žmonių yra nežinoma, o žinoti privalo kiekvienas. Ši gamtos visokerioji atmaina labai trumpai ir aiškiai yra aprašyta ir paveikslais išrodyta, knygeleje

Akyv Apsireiškimai Sviete

KAINA 25 CENTAI

Pilnasis sluskijs

"LIETUVA"

3253 SO. MORGAN STREET

CHICAGO, ILL.

KENOSHOS LIETUVIAMS.

Gen. Agentas: P. Beišis 182 N. Howl Ave.

Šiuose vietose galima gauti kas vakaras "Lietuvą":

S. Džiaugis, 462 Jenne st.

J. Gotautas, 253 Milwaukee Ave.

J. Poteliunas, 353 N. Chicago st.

A. Pelis 552 Grand st.

St. Jocius, 900 Jenne st.

Phone Drover 7027

K. MICHALOWSKI

DAKTARAS OPTIKAS

Egzaminuoja akis ir priskiria akinius

Didelis sandelis visokių aukso daiktų.

Mes taipgi taisome visokių aukso ir sidabro daiktus. Kainos žemiausios.

3303 SO. MORGAN STREET

SKAITYKITE IR PLATINKITE DIENRAŠTĮ "LIETUVA"

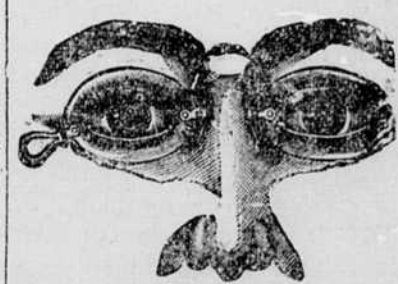
Dienraštį "Lietuvą"

Užsirašykite pas

A. SIRATAVIČIŲ.

Mūsų agentas p. Antanas Siratavičius likosi sužeistas Rugsėjo 17 d. 1918 anglų kasyklose arti W. Frankfort, Ill., todėl jis nebegali pamir žemelės gilumon, nebegali anglis kasdamas, pelnyt sau duoną. Jis dabar vžrašinėja dienraštį "Lietuvą", renka jam savo pragyvenimą. Jis lankosi artėmose nuo W. Frankfort, Ill. lietuviškose kolonijose.

Parsiduoda Keptuvė, augančioji lietuviškoji apieilinė. Bargenas -- \$600. gatavais. Ateikite vakarais, tarpe 2 ir 8 val. W. HAMMEL 3310 Wallace St. Chicago

Pradėk Nanjus Metus su tobulu akių ro gėjimu, taip, kad riekio nuplaistumai per 7 sus metus, kas tau gali būti naudinga. Gerai įpraktinti akisiai pralaukus akių ir galvos skaudėjimus, trumparegystę arba toli regystę pralaukama, pasitarkite su manim, prieš einant kur kitur. Egzaminiacija DYKAI.

JOHN SMETANA AKIŲ SPECIALISTAS

1801 S. Ashland Ave., Chicago

Kampas 18tos Gatvės.

Šios lubos, virš Platt'o aptiekos. Tėmykite i mano patalą

Valandos: nuo 9tos val. ryto iki 8 val. vak.

Nedėlią nuo 9 val. ryto iki 12 val. diena.

NEPATEMYTI GAMTOS

Dr. A. J. Karalius

UZZISENEJUSIOS

LIGOS

Utarinkais

Ketvergais,

Subatomis ir

Nedėliomis

Valandos: 9 iki 12 ir 4 iki 8 vakarais.

3333 SO. MORGAN STREET

CHICAGO, ILL.

AS ADOMAS A. KARALIAUSKAS

SEKANCIALI RASAU:

Aš labai sirgau per 3 metus, nusilaukęs pilvėlio buvo. Dispepsija, nevirinimas pilvelio, nusilaukimas. Kraujo, inkstų, Nervų ir abelias sėkų nustoja viso kuno, ir buvau nustojes vilties, kad begyvensiu. Visur įėjau sau pagelbos, nesigalėjau visoje Amerikoje ir už rubelų, bet niekur negavau savo sveikatos pagelbos.

Bet kada pareikalavau Salutaras vaistų, Bitterio, Kraujo valytojo, Nervatono, Inkstų ir Remmatizmo gyduoles, tai po suvartojimui minėtos gyduolės, mano pilvas pradėjo atsigausti, stiprėti, gerai dirbt, Kraujas išsivalė, Nervai emė stipriai dirbt, Inkstai atsigavo. Remmatizmas pranyko, diegliai nebebeid po krutine. Vidurių rėsimas išnyko po užmestimi visų ligų. Po 3 mėnesių išgerdavau kas savaitę po butelį Salutaras Bitterio, ir po 3 mėn. savo paveikslą pamačiau tckj skirtingu kaip turp dienos ir nakties. Da-bar jaučiuosi smagiai ir esu linksmas ir 1000 sykių dėkoju Salutaras mylistų geradė, stei ir linkiu visiems savo draugams ir pažįtantiems su tokiais atsitikimais patariu nuostidini kreiptis prie Salutaras:

Salutaras Chemical Institution J. Baitrenas, Prof.

1707 So. Halsted St. Phone Canal 6417

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.